

AFM Consumentenmonitor 2023

Q4 | Hypotheekbezitters

Benjamin Feher, MSc
Joost Leenen, MSc.
dr. Millie Elsen

10 januari 2024

Inhoudsopgave

<u>Inleiding</u>	2
<u>Hypotheekvorm</u>	3
<u>Hypotheekrente</u>	12
<u>Extra aflossen</u>	19
<u>Aflossingsvrije hypotheek</u>	23
<u>(Afdekken) risico's</u>	27
<u>Verduurzamen woning</u>	35
<u>Contact met hypotheekadviseur en - verstrekker</u>	41
<u>Financiële situatie</u>	45
<u>Onderzoeksmethode en steekproefbeschrijving</u>	47

Inleiding

Achtergrond

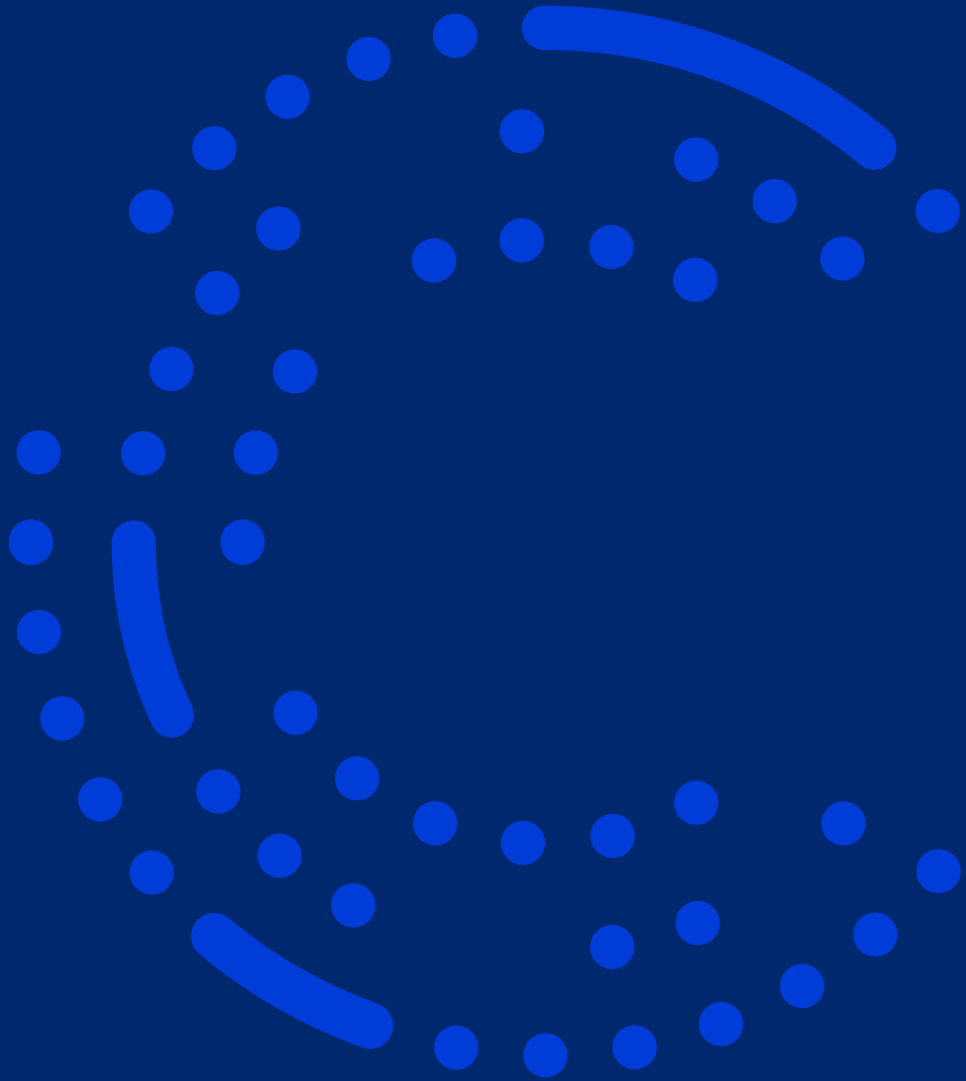
De AFM maakt zich sterk voor eerlijke en transparante financiële markten. Als onafhankelijke gedrags-toezichthouder draagt de AFM bij aan duurzaam financieel welzijn in Nederland. De Consumentenmonitor geeft inzicht in ontwikkelingen in het gedrag van consumenten over de tijd. De monitor is in 2004 gestart en wordt sindsdien elk half jaar uitgevoerd onder verschillende doelgroepen. Sinds 2022 wordt de monitor uitgevoerd door Centerdata.

De primaire doelstellingen van de Consumentenmonitor zijn:

- het beschrijven van het gedrag en de attitudes van financiële consumenten;
- het beschrijven van markt- en productaspecten in de financiële markt.

Leeswijzer

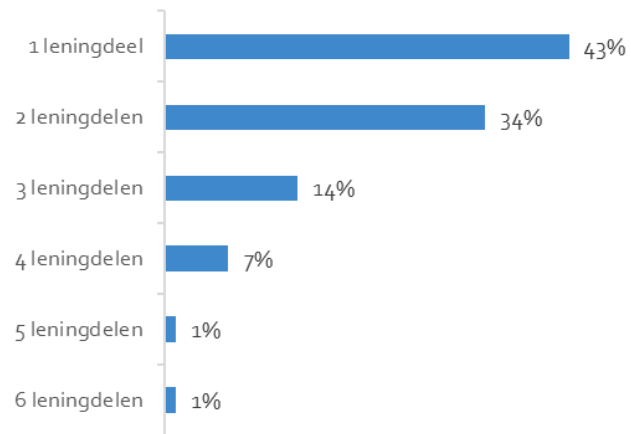
Dit rapport bevat de resultaten van de Consumentenmonitor uitgevoerd in oktober 2023 (Q3 2023) over het deelonderwerp "**Hypotheek**". Het veldwerk is uitgevoerd in het LISS panel tussen 2 en 30 oktober 2023. De vragenlijst is voorgelegd aan een (willekeurige) steekproef van Nederlandse huishoudens met een hypotheek. Binnen elk huishouden is de vragenlijst ingevuld door de persoon die het meest betrokken is bij de financiële administratie van het huishouden. De vragenlijst behandelde verschillende onderwerpen, waaronder de keuzes die men gemaakt heeft ten aanzien van de hypotheekvorm en rentevastperiode, financiële risico's, en verduurzaming. De genoemde verschillen tussen groepen hypotheekbezitters (zoals leeftijdsgroepen) in dit rapport zijn statistisch significant ($p < 0,05$), tenzij anders vermeld.

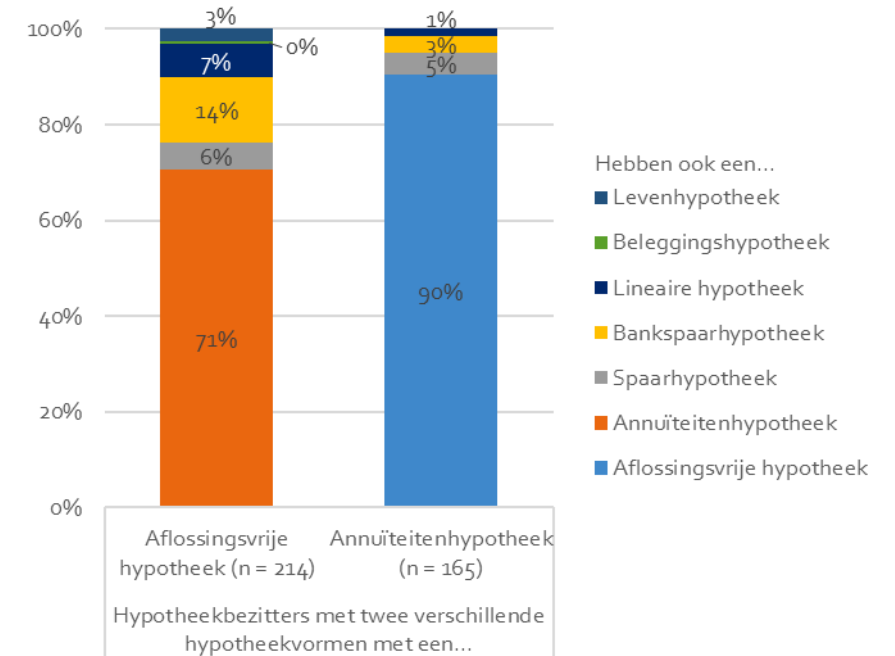
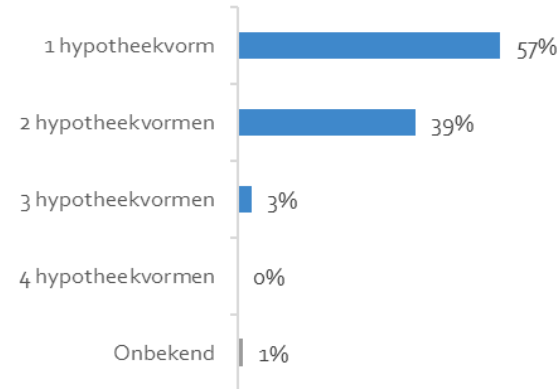
Hypotheekvorm

Bij de meeste hypotheekbezitters bestaat de hypotheek uit maximaal twee leningdelen en maximaal twee hypotheekvormen

Aantal leningdelen

Aantal hypotheekvormen

- Ongeveer 8 op de 10 hypotheekbezitters (81%) weten uit hoeveel leningdelen hun hypotheek bestaat (13% weet het niet en 6% wil het niet zeggen).
- Bij meeste hypotheekbezitters die weten uit hoeveel leningdelen hun hypotheek bestaat, bestaat de hypotheek uit één (43%) of twee (34%) leningdelen (gemiddelde = 1,9).
- Bij ruim de helft van deze groep (57%) bestaat de hypotheek uit één hypotheekvorm. Een deel van de hypotheekbezitters heeft dus meerdere leningdelen met dezelfde hypotheekvorm (bv. twee annuïtaire hypotheekdelen). Ongeveer 4 op de 10 hypotheekbezitters hebben twee hypotheekvormen. Dit is meestal een combinatie van een annuïteitenhypotheek en een aflossingsvrije hypotheek.

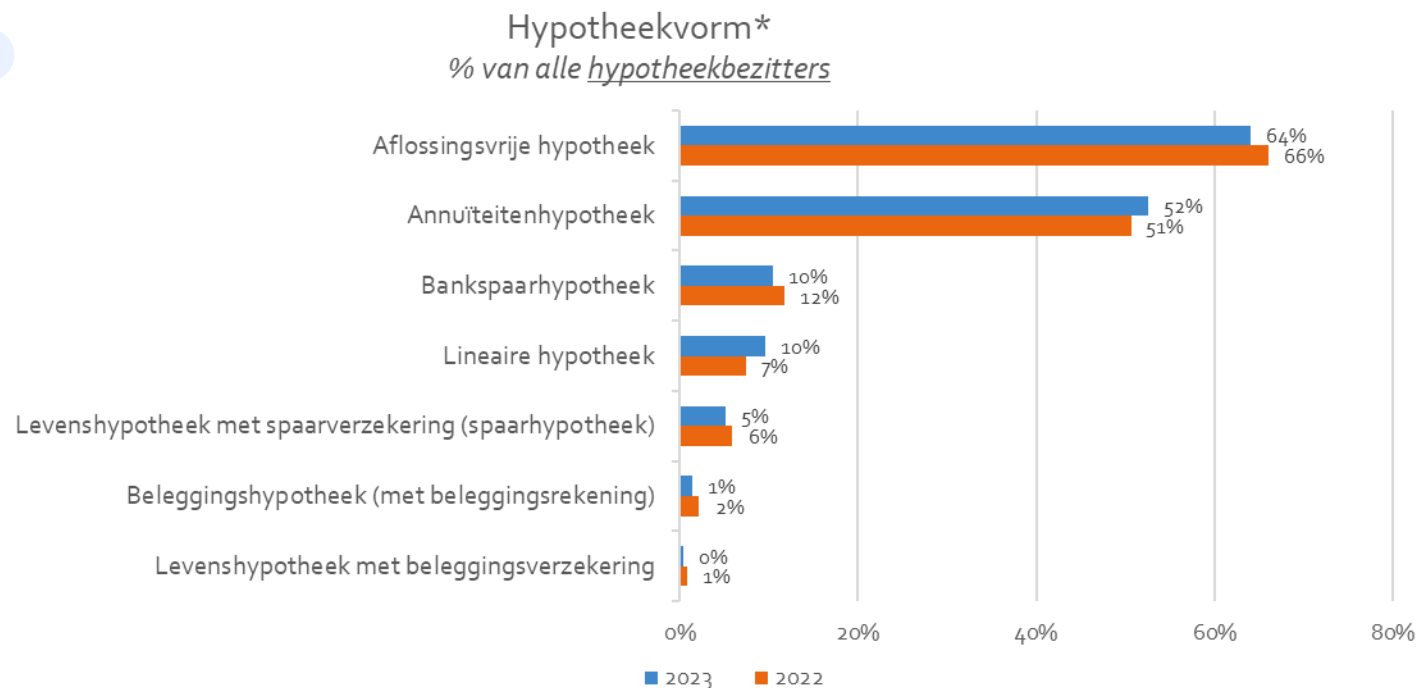
Vraag (links): Uit hoeveel leningdelen bestaat uw hypotheek?

Vraag (midden en rechts): Geef hieronder voor elk leningdeel aan (1) wat de hypotheekvorm is en (2) wat de nog openstaande schuld (het nog af te lossen bedrag) is.

Basis (figuur links en midden) = hypotheekbezitters die weten uit hoeveel leningdelen hun hypotheek bestaat, n = 613

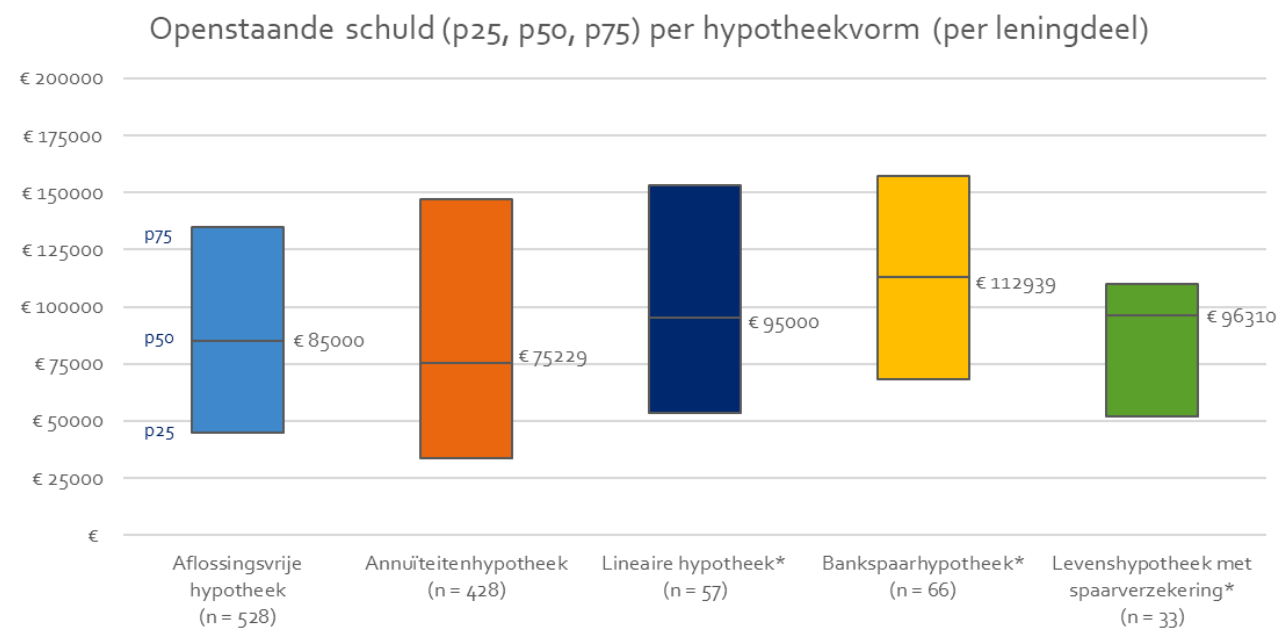
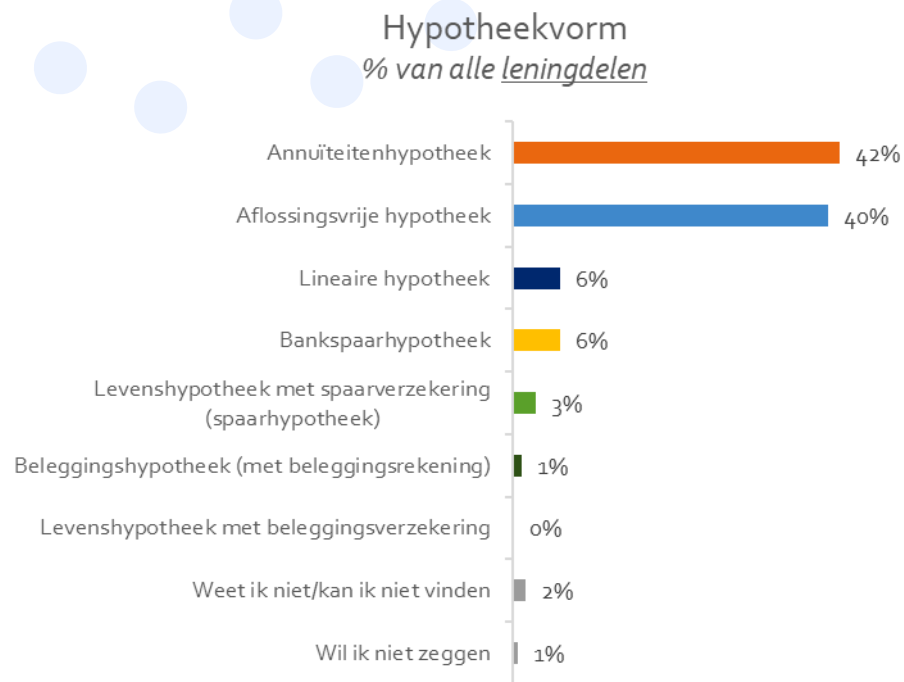
Basis (figuur rechts) = hypotheekbezitters met twee verschillende hypotheekvormen, waaronder een aflossingsvrije hypotheek: n = 214, waaronder een annuïteitenhypotheek: n = 165

Een (deels) aflossingsvrije hypotheek is (nog steeds) de meest voorkomende hypotheekvorm onder hypotheekbezitters

- Ongeveer twee derde van de hypotheekbezitters heeft een (deels) aflossingsvrije hypotheek. Dit aandeel stijgt sterk naarmate leeftijd toeneemt, van 12% onder 18-34 jarigen tot 94% onder 65-plussers (35-44 jaar: 55%, 45-54 jaar: 74%, 55-64 jaar: 73%).
- Ongeveer de helft van de hypotheekbezitters heeft een annuïteitenhypotheek (of annuïtair leningdeel). Dit aandeel daalt naarmate leeftijd toeneemt, van 80% onder 18-34 jarigen tot 22% onder 65-plussers (35-44 jaar: 72%, 45-54 jaar: 57%, 55-64 jaar: 36%).
- Middelhoog (mbo, havo/vwo; 55%) en hoger opgeleide hypotheekbezitters (hbo, wo; 54%) hebben vaker een annuïtaire hypotheek dan lager opgeleide hypotheekbezitters (basisonderwijs, vmbo; 34%).
- Er zijn in 2023 geen significante verschuivingen ten opzichte van 2022.

Van alle leningdelen van hypotheekbezitters is ongeveer 40% annuïtair en ongeveer 40% aflossingsvrij

- De 613 hypotheekbezitters die weten uit hoeveel leningdelen hun hypotheek bestaat rapporteerden samen 1153 leningdelen. Van die 1153 leningdelen is ongeveer 40% annuïtair en ongeveer 40% aflossingsvrij.
- De mediane openstaande schuld (zelf gerapporteerd, per leningdeel) bedraagt ongeveer € 85.000 voor aflossingsvrije hypotheekdelen, € 75.000 voor annuïtaire hypotheekdelen, € 95.000 voor lineaire hypotheekdelen en ongeveer € 112.000 voor bankspaarhypotheekdelen.
- De mediane totale openstaande schuld per hypotheekbezitter bedraagt ongeveer € 161.000 (25^e percentiel: € 100.000; 75^e percentiel: € 259.000).

Vraag: Geef hieronder voor elk leningdeel aan (1) wat de hypotheekvorm is en (2) wat de nog openstaande schuld (het nog af te lossen bedrag) is.

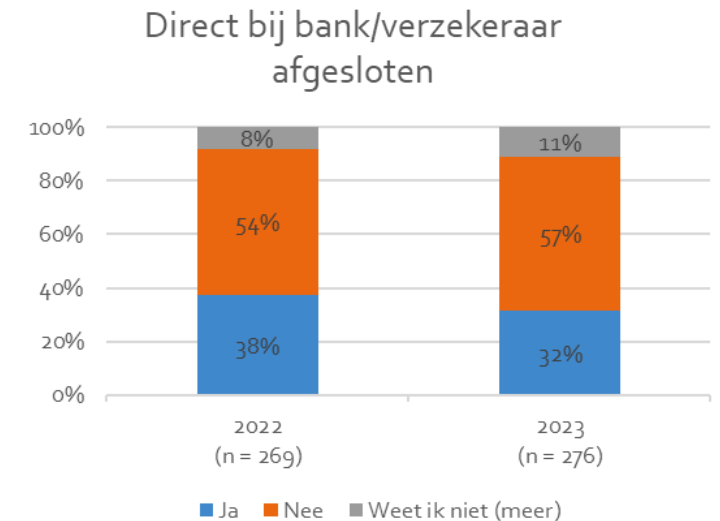
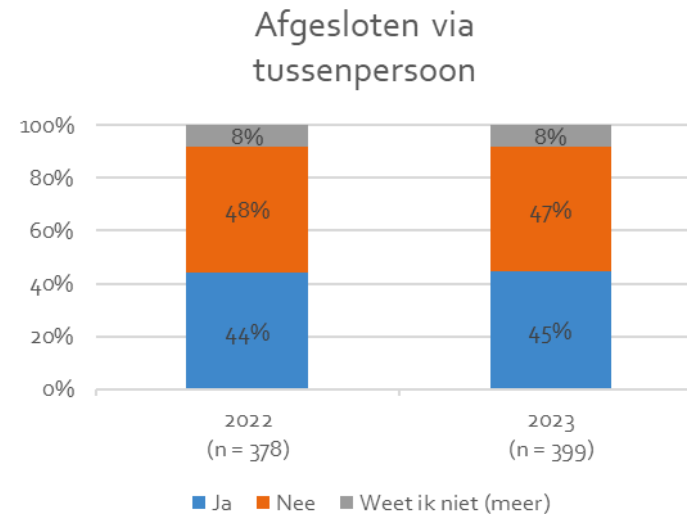
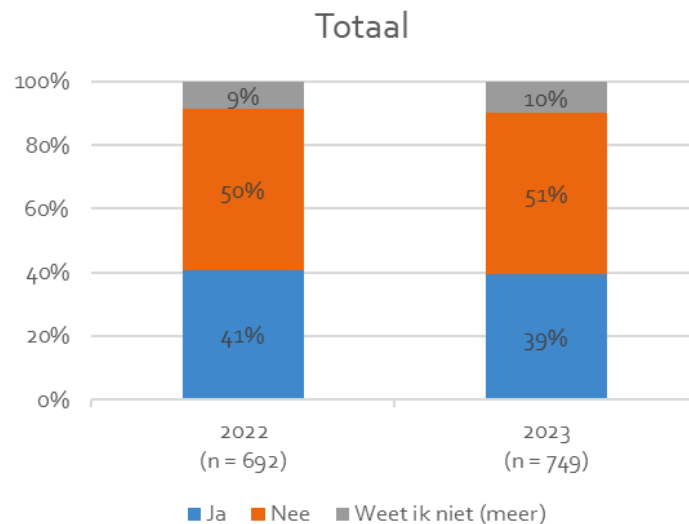
*Let op: het aantal waarnemingen is laag (n < 100).

Basis (figuur links) = alle leningdelen, n = 1153 (leningdelen)

Basis (figuur rechts) = leningdelen met de betreffende hypotheekvorm, n = 528 (aflossingsvrije hypotheek), n = 428 (annuïteitenhypotheek), n = 57 (lineaire hypotheek), n = 66 (bankspaarhypotheek), n = 33 (levenshypotheek met spaarverzekering)

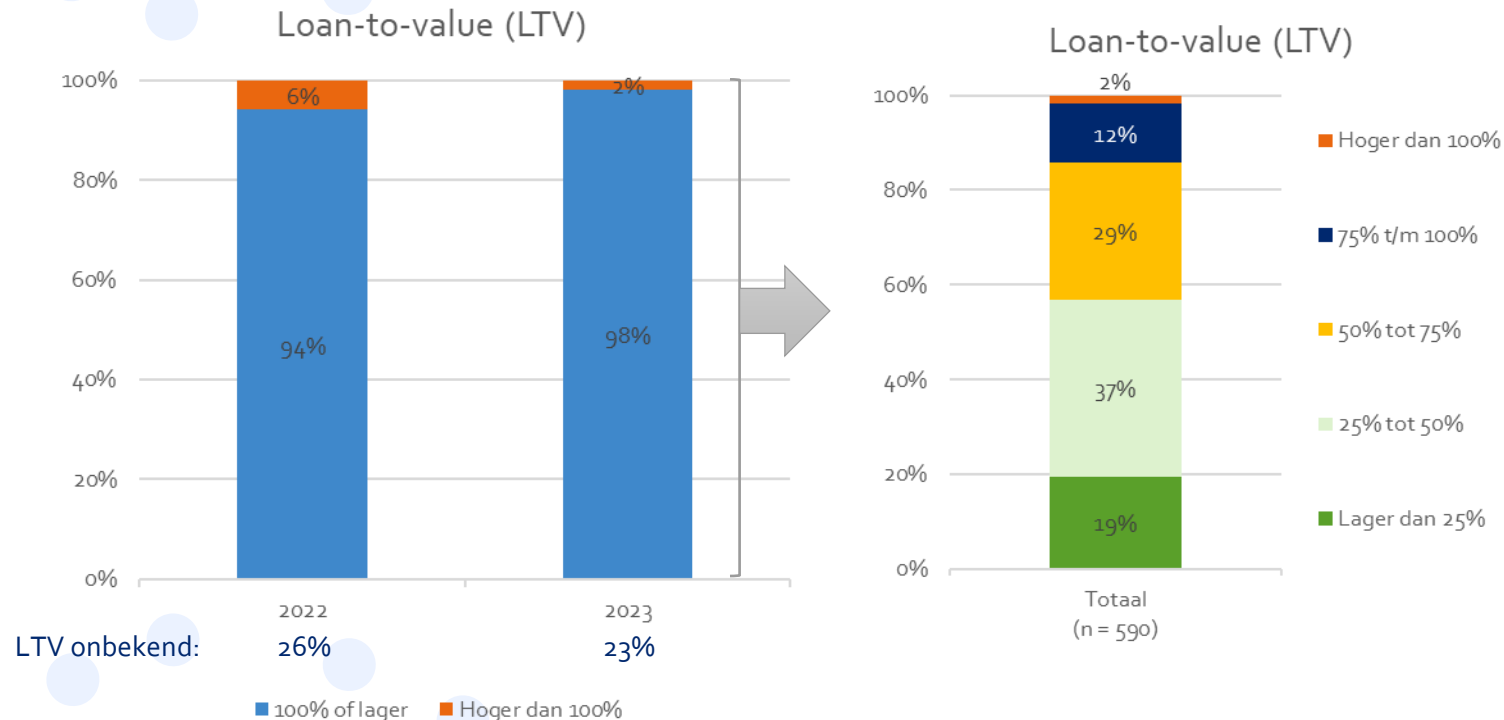
4 op de 10 hypotheekbezitters maakten gebruik van de Nationale Hypotheek Garantie

Hebt u bij het afsluiten van de hypotheek ook gebruik gemaakt van de Nationale Hypotheek Garantie (NHG)?

- 4 op de 10 hypotheekbezitters geven aan een hypotheek te hebben met Nationale Hypotheek Garantie (NHG).
- Hypotheekbezitters die hun hypotheek afsloten via een tussenpersoon kozen vaker voor een hypotheek met NHG (45%) dan hypotheekbezitters die hun hypotheek afsloten bij een bank/verzekeraar (32%).

2 op de 100 hypotheekbezitters* geven aan een openstaande schuld te hebben die hoger is dan de WOZ-waarde van de woning

- Voor hypotheekbezitters van wie zowel de openstaande schuld als de WOZ-waarde van de woning bekend is kan de *loan-to-value* (LTV) worden berekend.
- In 2023 is de LTV verder gedaald: bij 2% van de hypotheekbezitters is de openstaande schuld hoger dan de WOZ-waarde van de woning (tegenover 6% in 2022).
- In 2023 wordt **de mediane LTV** geschat op **46%**. Binnen de groep met een LTV hoger dan 100% is de mediane LTV 108%.

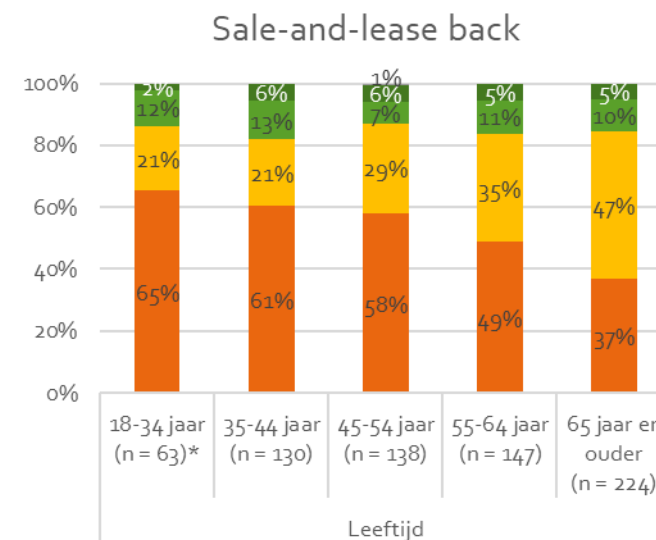
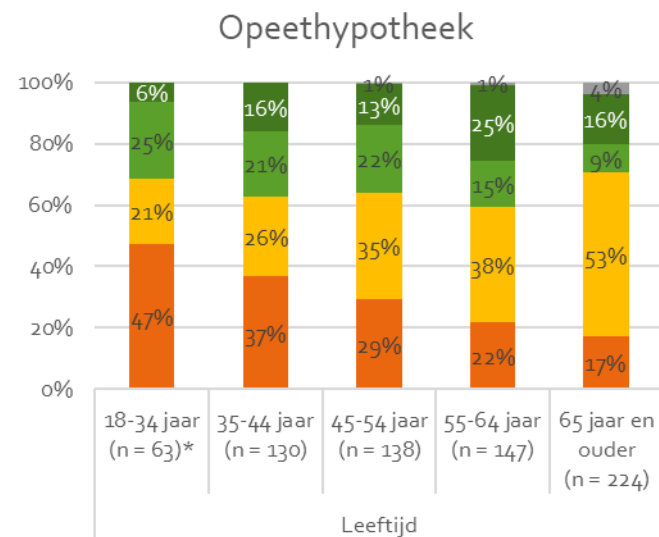
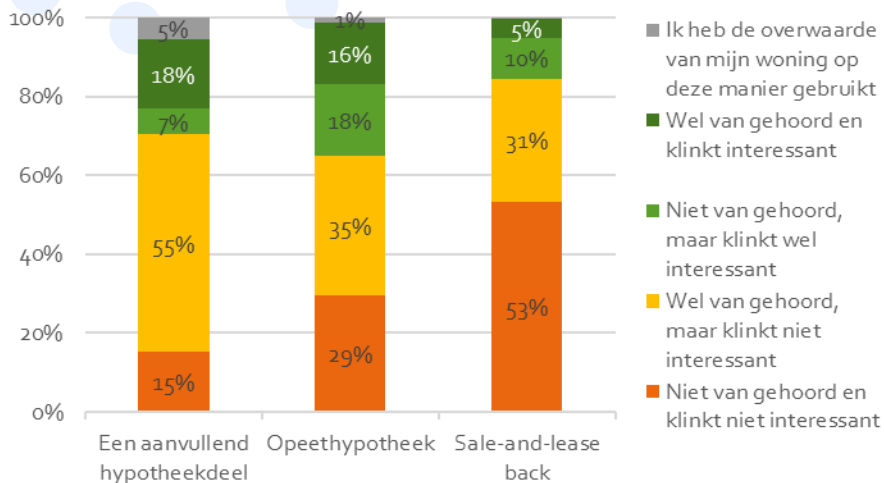
*Hypotheekbezitters van wie zowel de openstaande schuld als de WOZ-waarde van de woning bekend is (77% van de steekproef)
 $Loan-to-value (LTV) = (openstaande\ schuld / WOZ-waarde\ van\ de\ woning) * 100\%$

Basis = hypotheekbezitters van wie LTV bekend is,
 2022: n = 527, 2023: n = 590

Hypotheekbezitters met overwaarde zijn het meest geïnteresseerd in een opeethypotheek; een derde vindt deze mogelijkheid interessant

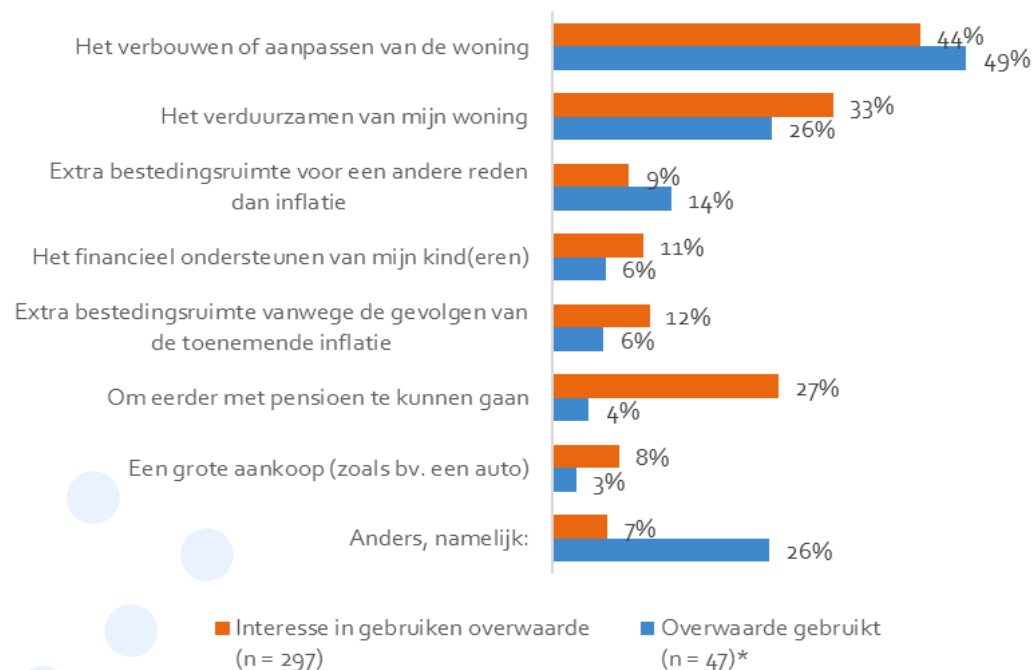
Bekendheid met en interesse in het gebruik van de overwaarde voor...

- Drie kwart van de hypotheekbezitters met een openstaande schuld lager dan 85% van de WOZ-waarde van de woning (73%) is bekend met de mogelijkheid om de overwaarde te gebruiken voor een aanvullend hypotheekdeel (bijvoorbeeld een verhoging). Ongeveer de helft (51%) is bekend met de mogelijkheid om de overwaarde te gebruiken voor een opeethypotheek en een derde (36%) is bekend met "sale-and-lease back".
- Een derde van de hypotheekbezitters met overwaarde (34%) vindt de mogelijkheid om de overwaarde te gebruiken voor een opeethypotheek interessant. De mogelijkheid om de overwaarde te gebruiken voor een aanvullend hypotheekdeel of "sale-and-lease back" wordt interessant gevonden door respectievelijk 24% en 15% van deze groep.
- De bekendheid met de mogelijkheid om de overwaarde te gebruiken voor een opeethypotheek stijgt naarmate leeftijd toeneemt (18-34 jaar: 28%, 35-44 jaar: 42%, 45-54 jaar: 48%, 55-64 jaar: 63%, 65+: 70%). 65-plussers zijn ook bekender met "sale-and-lease back" dan 18-54 jarigen.

De meeste hypotheekbezitters zouden de overwaarde willen gebruiken voor een verbouwing of het verduurzamen van de woning

Waar hebt u uw overwaarde aan besteed? /
Waarvoor zou u de overwaarde willen gebruiken?

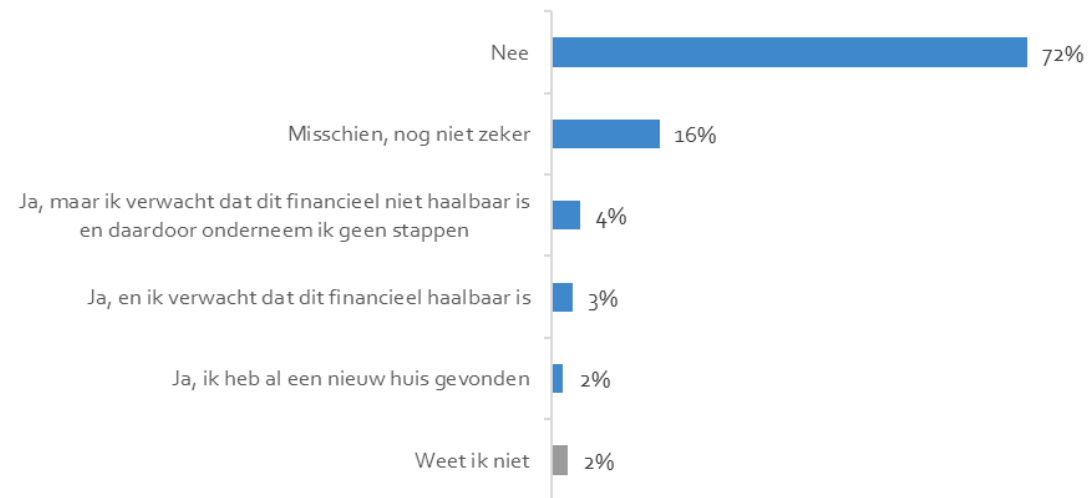
*Let op: het aantal waarnemingen is laag (n < 100).

- Van de hypotheekbezitters die interesse hebben in het gebruiken van hun overwaarde (voor een aanvullend hypotheekdeel, opeethypotheek en/of "sale-and-lease back") zouden ruim 4 op de 10 (44%) de overwaarde willen gebruiken voor een verbouwing of aanpassing van de woning. De hypotheekbezitters die hun overwaarde daadwerkelijk gebruikt hebben, hebben de overwaarde meestal ook voor dit doel gebruikt (49%; het aantal waarnemingen is echter laag).
- Een derde van de hypotheekbezitters die interesse hebben in het gebruiken van de overwaarde, zouden de overwaarde willen gebruiken voor het verduurzamen van hun woning (33%). Ruim een kwart (27%) zou de overwaarde willen gebruiken om eerder met pensioen te kunnen gaan.

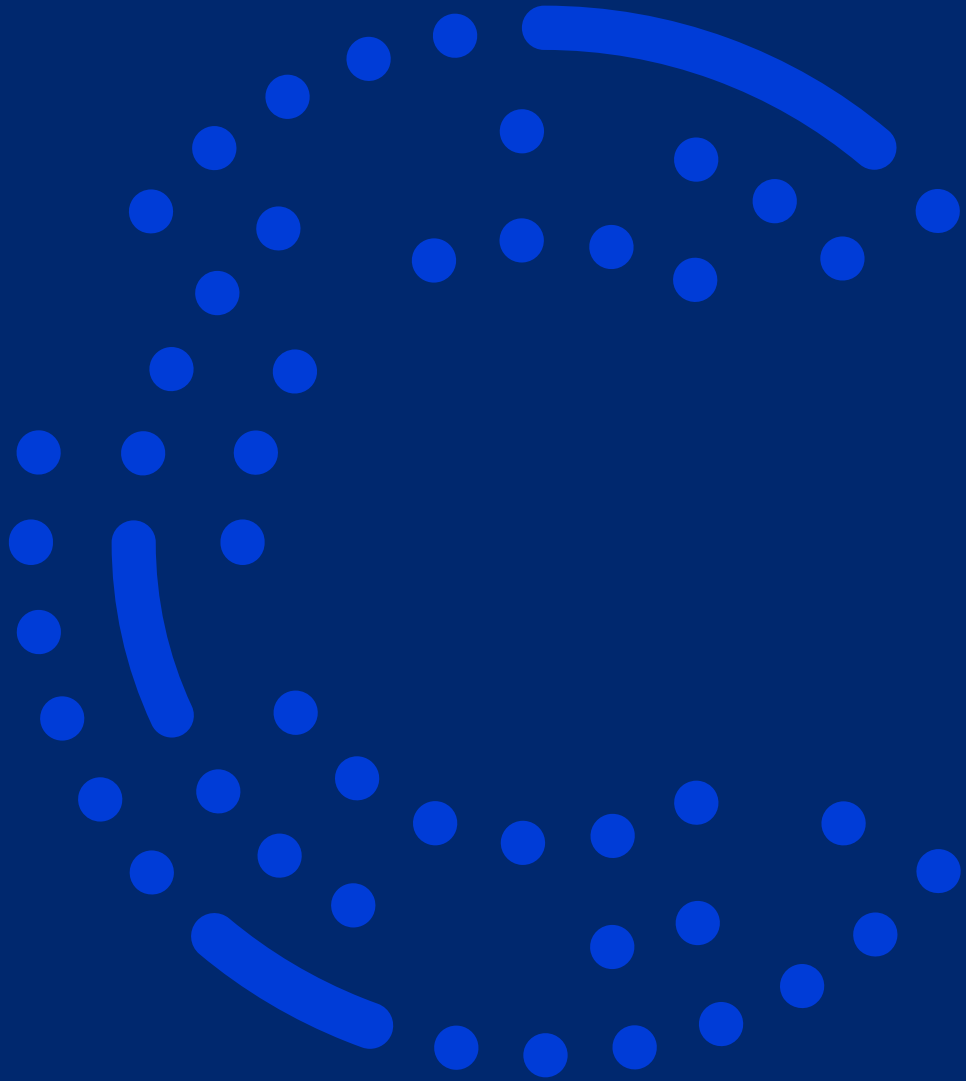
Basis = hypotheekbezitters van wie de openstaande schuld lager is dan 85% van de WOZ-waarde van de woning, die de mogelijkheid om hun overwaarde te gebruiken interessant vinden (n = 279) of hun overwaarde op een van de drie manieren (zie vorige pagina) gebruikt hebben (n = 47)

1 op de 10 hypotheekbezitters zou binnen nu en twee jaar willen verhuizen

Hebt u de wens om binnen nu en twee jaar te verhuizen?

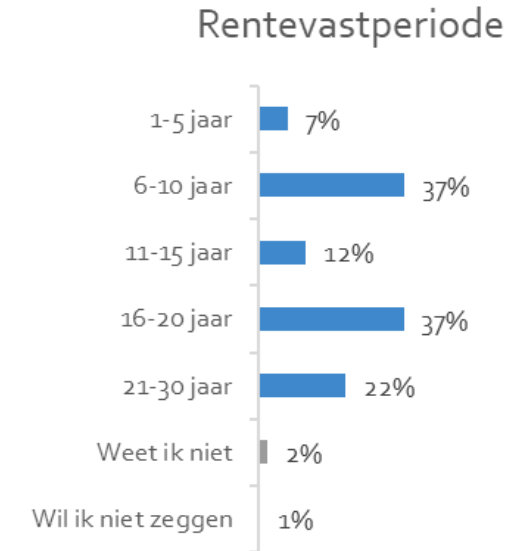
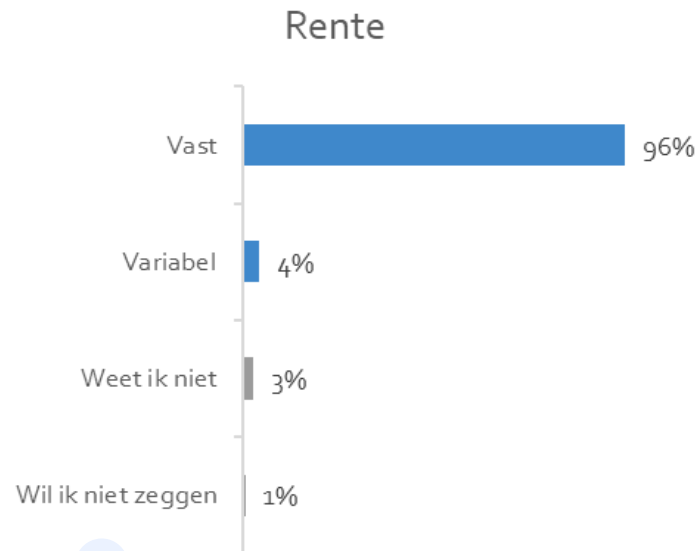
- Bijna 1 op de 10 (9%) hypotheekbezitters zou binnen nu en twee jaar willen verhuizen (en 16% misschien).

Hypotheekrente

Vier op de tien hypotheekbezitters geven aan een hypotheek(deel) te hebben met een rentevastperiode van 10 jaar of korter

- 96% van de hypotheekbezitters geeft aan een hypotheek(deel) met een vaste rente te hebben en 4% een hypotheek(deel) met een variabele rente.
- 93% zegt een hypotheek met *alleen* vaste rente te hebben en 2% een hypotheek met *alleen* variabele rente. 2% geeft aan zowel een hypotheekdeel met vaste rente als een hypotheekdeel met variabele rente te hebben (3% weet het niet voor alle leningdelen).
- De meeste hypotheekbezitters met een hypotheek(deel) met vaste rente geven aan een rentevastperiode van 6-10 jaar (37%) en/of 16-20 jaar (37%) te hebben. 1 op de 5 hypotheekbezitters (22%) heeft een hypotheek(deel) met een rentevastperiode van meer dan 20 jaar.
- Van de hypotheekbezitters met een hypotheek(deel) met vaste rente heeft 14% hypotheekdelen met verschillende rentevastperiodes (84% heeft een hypotheek met één rentevastperiode).

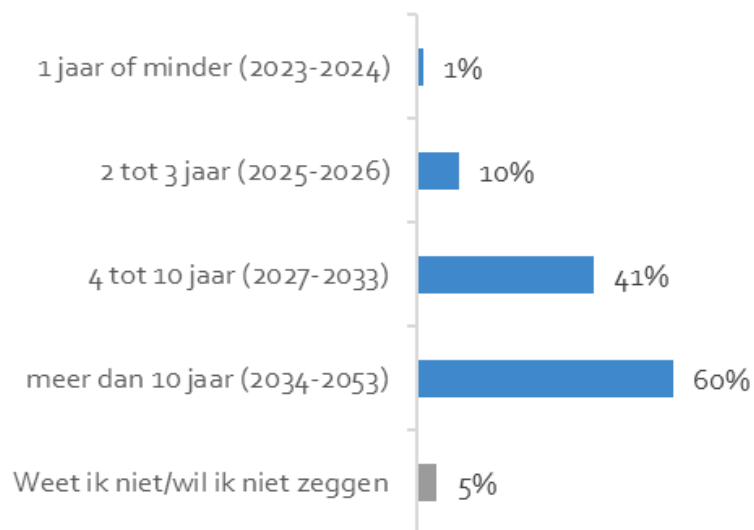

Basis (figuur links) = hypotheekbezitters die weten uit hoeveel leningdelen hun hypotheek bestaat, n = 613
Basis (figuur rechts) = hypotheekbezitters met een hypotheek(deel) met een vaste rente: n = 583

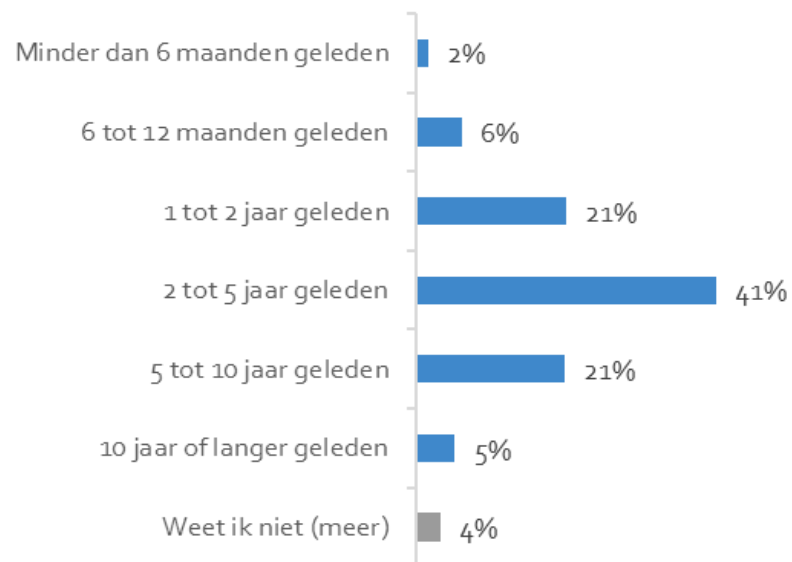
Vraag: Geef hieronder voor elk leningdeel aan (3) of de rente vast of variabel is. Geef voor elk leningdeel met een vaste rente aan (4) wat de rentevastperiode is en (5) wanneer deze afloopt. Let op: De percentages in de figuren tellen niet op tot 100% omdat hypotheekbezitters leningdelen kunnen hebben met verschillende rentevormen en rentevastperiodes.

1 op de 10 hypotheekbezitters geeft aan binnen 3 jaar te moeten beslissen over een nieuwe rentevastperiode

Wanneer loopt rentevastperiode af

Wanneer voor het laatst een keuze gemaakt over de rentevastperiode
Hieronder valt ook het verlengen van de rentevastperiode.

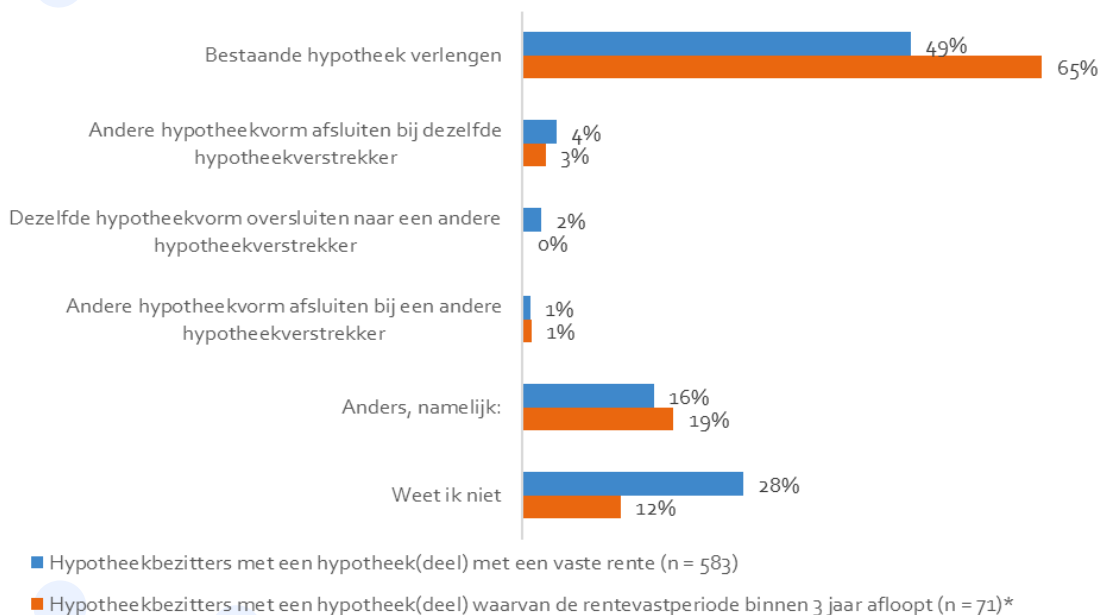

- 6 op de 10 hypotheekbezitters (59%) geven aan een hypotheek(deel) te hebben waarvan de rentevastperiode pas over minstens 10 jaar afloopt. 1% geeft aan een hypotheek(deel) te hebben waarvan de rentevastperiode in 2023 of 2024 afloopt.
- 7 op de 10 hypotheekbezitters met een hypotheek(deel) met een vaste rente maakten in de afgelopen 5 jaar een keuze over de rentevastperiode van hun hypotheek. Ongeveer 3 op de 10 (29%) deden dit in de afgelopen 2 jaar.

De meeste hypotheekbezitters verwachten hun bestaande hypotheek te verlengen wanneer de rentevastperiode afloopt

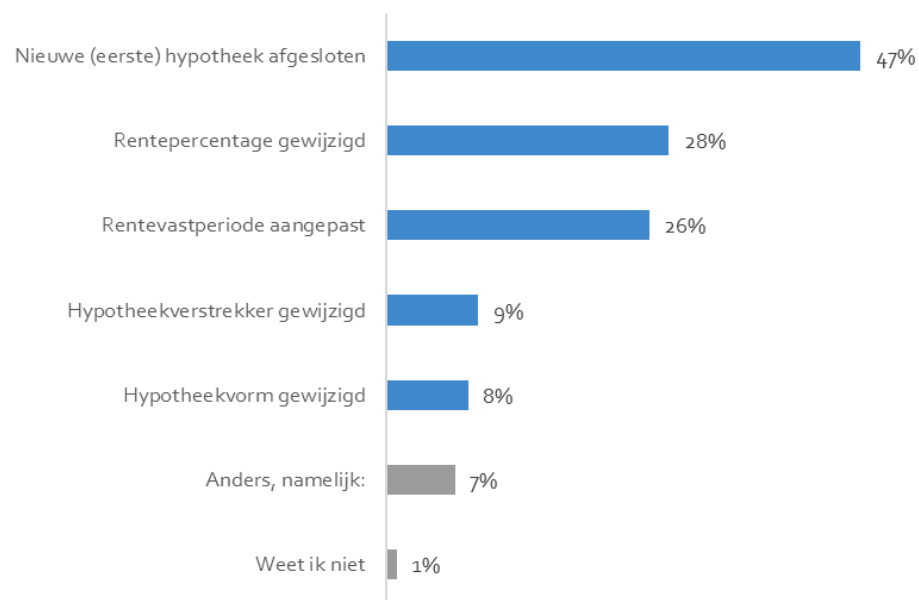
Wanneer uw rentevastperiode afloopt, moet u opnieuw een keuze maken over uw hypotheek.

Welke keuze denkt u dan te gaan maken?

U hebt aangegeven dat u [...] geleden voor het laatst een keuze hebt gemaakt over de rentevastperiode van uw hypotheek.

Wat hebt u toen gedaan?

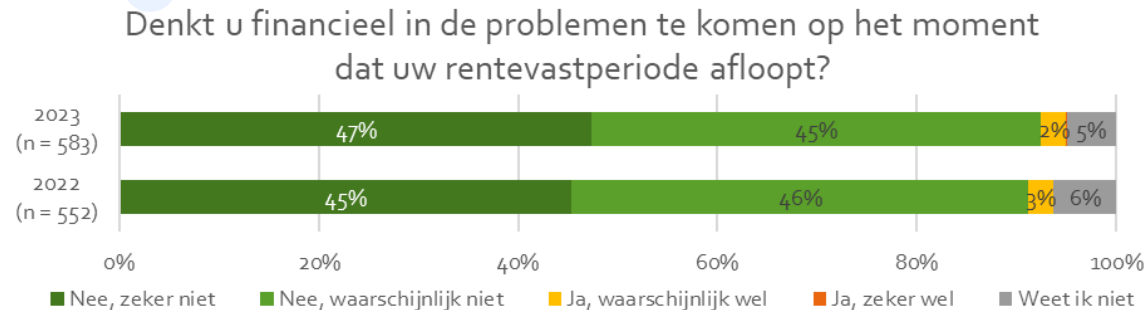

- De meeste hypotheekbezitters verwachten de bestaande hypotheek te verlengen wanneer de rentevastperiode afloopt. Van de hypotheekbezitters van wie de rentevastperiode binnen 3 jaar afloopt weet ongeveer 1 op de 10 nog niet wat hij of zij gaat doen (12%).
- Bijna de helft van de hypotheekbezitters met een hypotheek(deel) met een vaste rente maakte voor het laatst een keuze over de rentevastperiode bij het afsluiten van de (eerste) hypotheek (47%). Ruim een kwart wijzigde het rentepercentage (28%) en een kwart paste de rentevastperiode aan (26%).

Vraag (links): [Voor het leningdeel waarvan de rentevastperiode als eerste afloopt:] Wanneer uw rentevastperiode afloopt, moet u opnieuw een keuze maken over uw hypotheek. Welke keuze denkt u dan te gaan maken? Vraag (rechts): U hebt aangegeven dat u [...] geleden voor het laatst een keuze hebt gemaakt over de rentevastperiode van uw hypotheek. Wat hebt u toen gedaan?

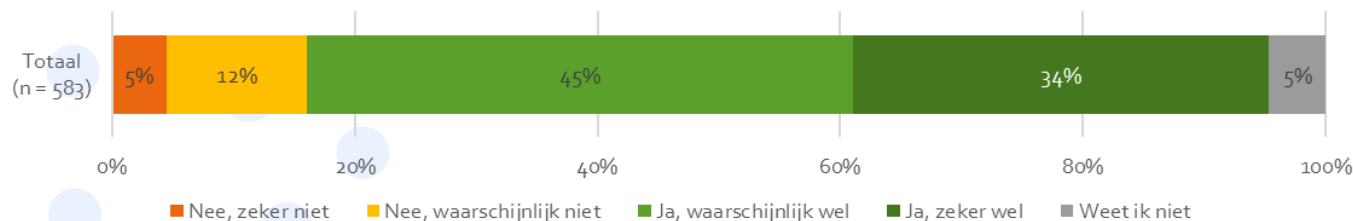
Basis (figuur links) = hypotheekbezitters met een hypotheek(deel) met een vaste rente, n = 583
Basis (figuur rechts) = hypotheekbezitters die weten wanneer zij voor het laatst een keuze hebben gemaakt over de rentevastperiode: n = 566. *Let op: het aantal waarnemingen is laag (n < 100).

9 op de 10 hypotheekbezitters met een vaste rente verwachten niet in financiële problemen te komen wanneer de rentevastperiode afloopt

Stel dat de rente verdubbelt en uw maandelijkse hypotheeklasten worden hierdoor 1,5 keer zo hoog (bijvoorbeeld van €1.000 per maand naar €1.500 per maand).

Denkt u de verhoogde maandlasten dan te kunnen betalen?

- 1 op de 40 hypotheekbezitters met een hypotheek(deel) met een vaste rente denkt (waarschijnlijk) financieel in de problemen te komen wanneer de rentevastperiode afloopt. Dit aandeel is niet veranderd ten opzichte van 2022 (3%).
- Van dezelfde groep denkt ongeveer 1 op de 6 de maandelijkse hypotheeklasten (waarschijnlijk) niet te kunnen betalen als deze lasten door een verdubbeling van de rente 1,5 keer zo hoog zouden worden (17%).

Vraag (boven): Denkt u financieel in de problemen te komen op het moment dat uw rentevastperiode afloopt?

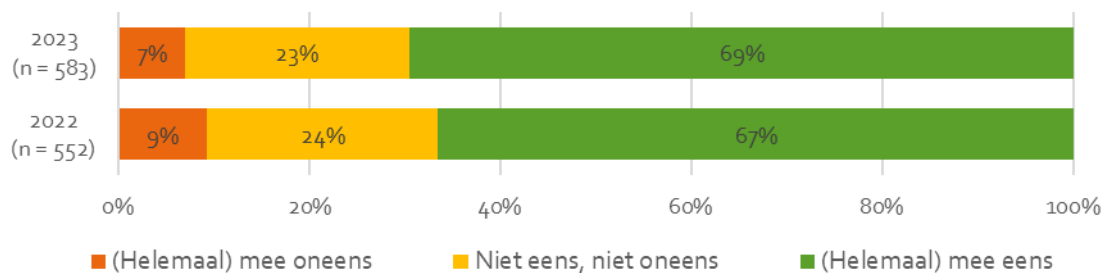
Vraag (onder): Stel dat de rente verdubbelt en uw maandelijkse hypotheeklasten worden hierdoor 1,5 keer zo hoog (bijvoorbeeld van € 1.000 per maand naar € 1.500 per maand). Denkt u de verhoogde maandlasten dan te kunnen betalen?

Basis = hypotheekbezitters met een hypotheek(deel) met een vaste rente, 2022: n = 552, 2023: 583

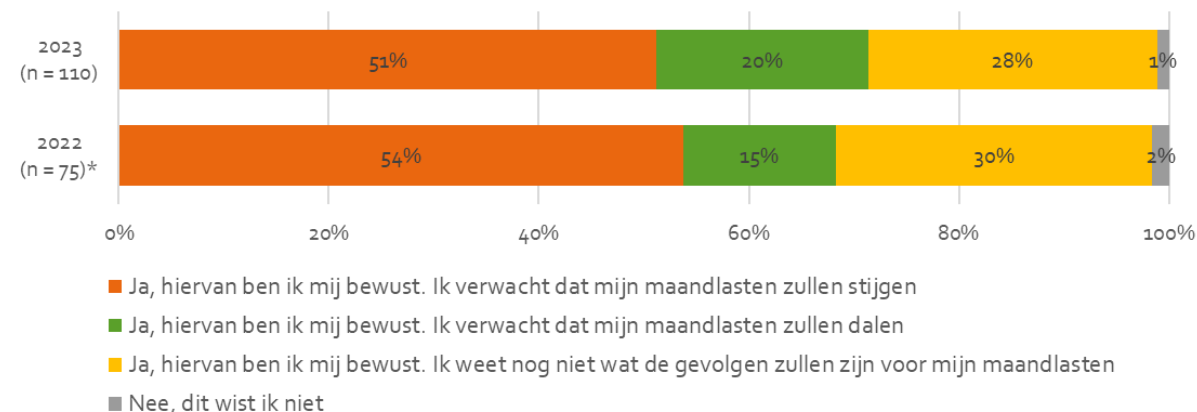
7 op de 10 hypotheekbezitters houden bij een (nieuwe) keuze voor een rentevastperiode rekening met een mogelijke rentestijging

"Bij het (opnieuw) kiezen van de rentevastperiode hou ik er rekening mee dat het rentepercentage de komende vijf jaar sterk zou kunnen stijgen."

Een nieuw contract kan gevolgen hebben voor uw maandlasten in de toekomst, omdat de rente hoger of lager kan zijn.

Bent u zich ervan bewust dat uw maandlasten mogelijk kunnen stijgen of dalen wanneer u een contract met een nieuw rentepercentage afsluit?

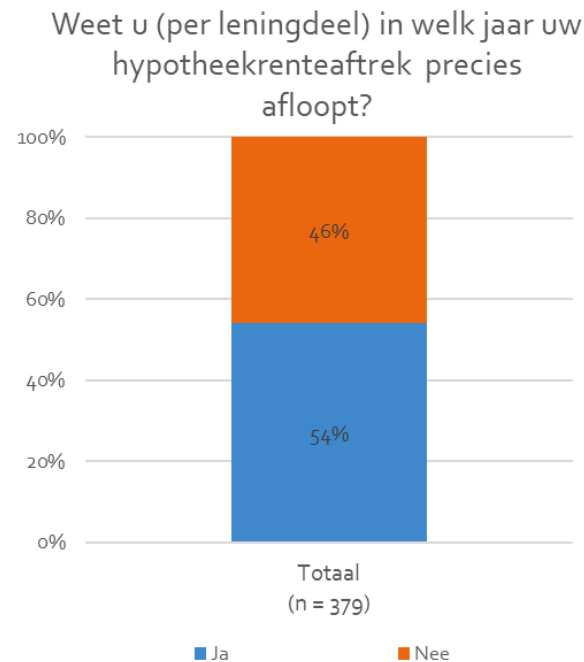
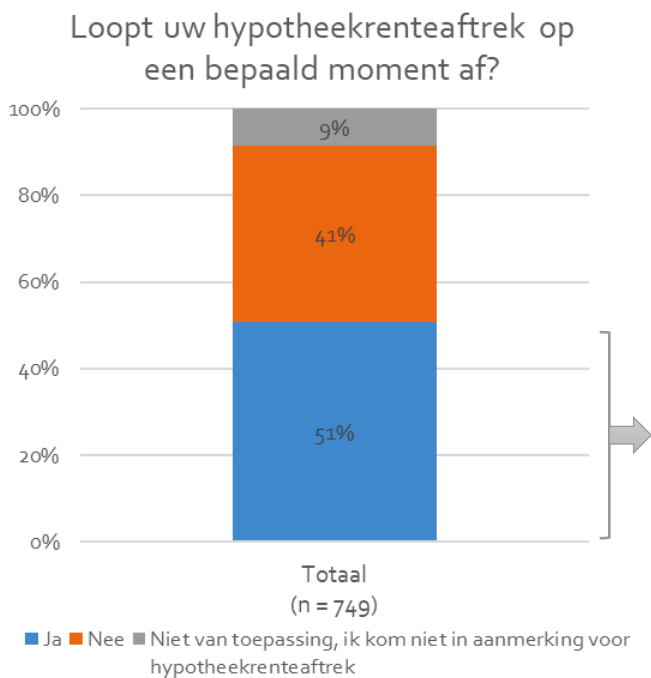

- In 2023 geven 7 op de 10 hypotheekbezitters met een hypotheek(deel) met een vaste rente aan bij het (opnieuw) kiezen van de rentevastperiode rekening te houden met de mogelijkheid van een sterke rentestijging (69%). Ongeveer 1 op de 10 geeft aan hier geen rekening mee te houden. We zien geen significante verschuiving ten opzichte van 2022.
- Van de hypotheekbezitters van wie de rentevastperiode (van een of meerdere leningdelen) binnen 3 jaar afloopt is, net als in 2022, bijna iedereen (98%) zich ervan bewust dat de maandlasten kunnen veranderen wanneer zij een nieuw rentecontract afsluiten. De meeste hypotheekbezitters verwachten dat hun maandlasten zullen stijgen (51%) of hebben nog geen idee wat de gevolgen zullen zijn voor hun maandlasten (28%). In 2023 lijken iets meer hypotheekbezitters te verwachten dat hun maandlasten zullen dalen (20% vs. 15%), maar dit verschil is niet significant.

*Let op: het aantal waarnemingen is laag.

Basis (figuur links) = hypotheekbezitters met een hypotheek(deel) met een vaste rente, 2022: n = 552, 2023: n = 583
Basis (figuur rechts) = hypotheekbezitters van wie de rentevastperiode van een of meerdere leningdelen binnen 3 jaar afloopt, 2022: n = 75, 2023: n = 110

Bijna de helft van de hypotheekbezitters van wie de hypotheekrenteaf trek op een bepaald moment afloopt weet niet precies wanneer deze afloopt

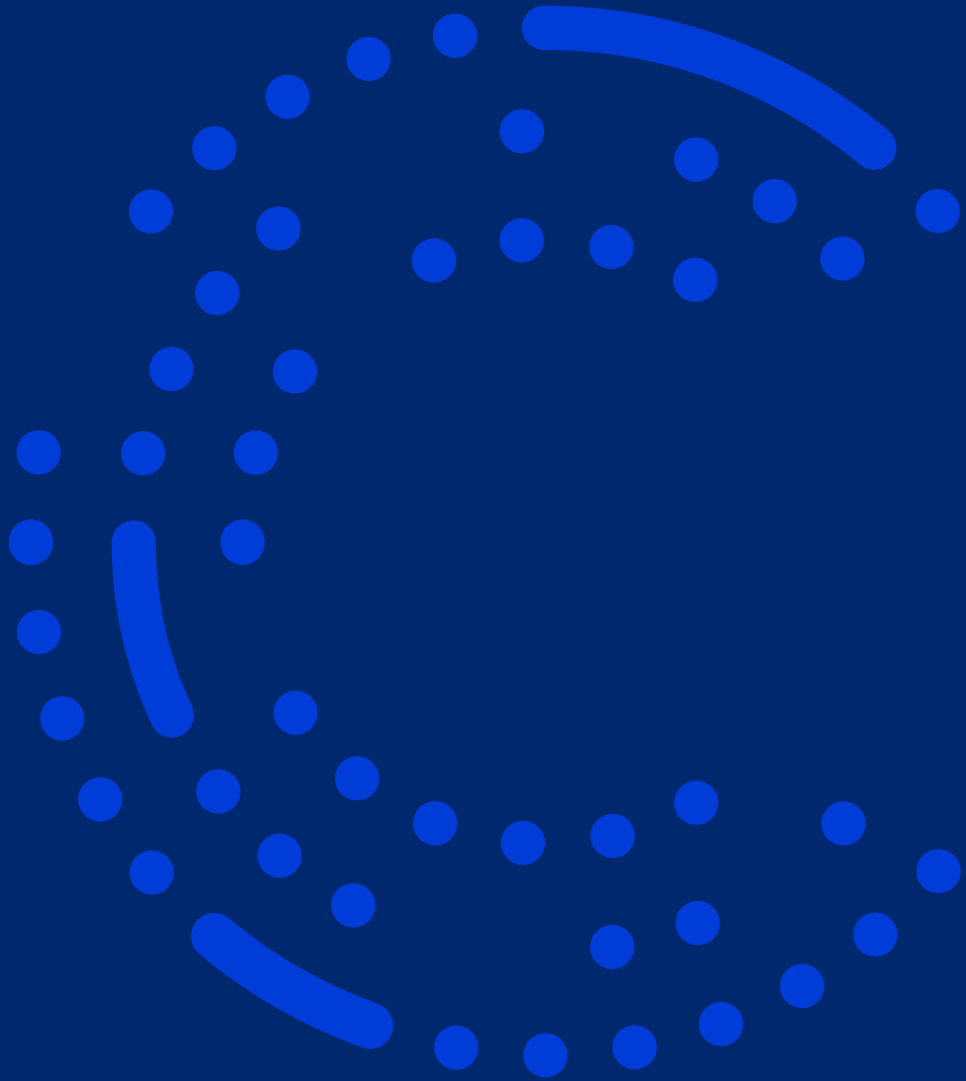

- Ongeveer de helft van alle hypotheekbezitters (51%) geeft aan dat hun hypotheekrenteaf trek op een bepaald moment afloopt. Iets meer dan de helft (54%) van die groep geeft aan precies te weten in welk jaar de hypotheekrenteaf trek afloopt; iets minder dan de helft weet dit niet (46%).

Vraag (links): Loopt uw hypotheekrente af trek op een bepaald moment af?

Vraag (rechts): Weet u (per leningdeel) in welk jaar uw hypotheekrenteaf trek precies afloopt?

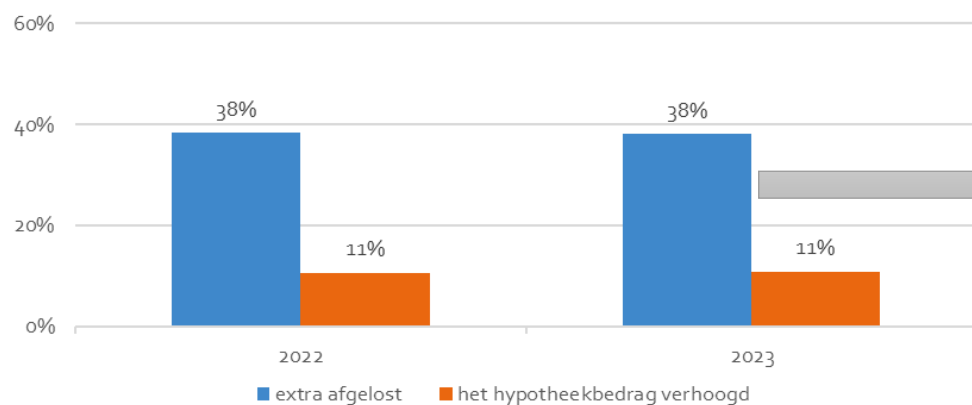
Basis (figuur links) = alle hypotheekbezitters, n = 749
Basis (figuur rechts) = hypotheekbezitters die aangeven dat hun hypotheekrenteaf trek op een bepaald moment afloopt, n = 379

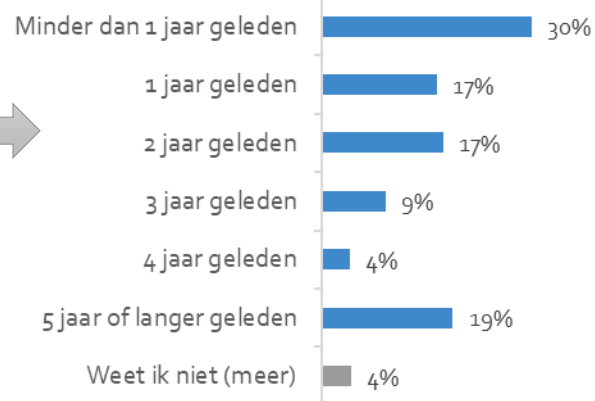
Extra aflossen

Bijna 4 op de 10 hypotheekbezitters hebben wel eens extra afgelost op de hypotheek

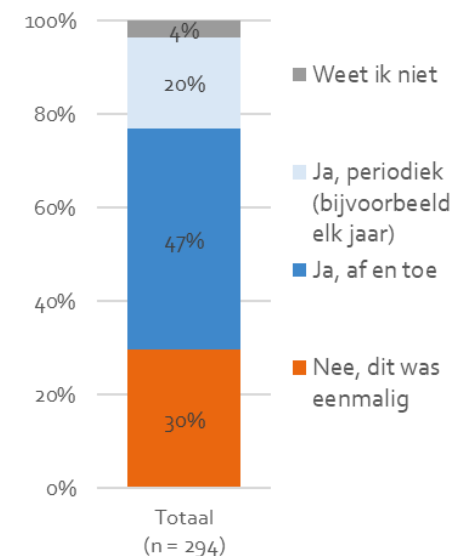
Hebt u bij de hypotheek die u nu hebt wel eens...

Hoeveel jaar geleden hebt u voor het laatst extra afgelost op uw hypotheek?

Lost u vaker extra af?

- 4 op de 10 hypotheekbezitters (38%) hebben (wel eens) extra afgelost op de hypotheek en 1 op de 10 (11%) heeft het hypotheekbedrag (wel eens) verhoogd. Deze percentages zijn in 2023 gelijk gebleven ten opzichte van 2022.
- Ongeveer de helft (47%) van de hypotheekbezitters die (wel eens) extra hebben afgelost heeft dat een jaar of korter geleden (nog) gedaan. Hiervan lost de grootste groep – bijna de helft (47%) – af en toe, zonder regelmaat, extra af. Ongeveer 2 op de 10 lossen wel met een bepaalde regelmaat (bv. elk jaar) extra af en bij 3 op de 10 ging het om een eenmalige extra aflossing.

Vraag (links): Hebt u bij de hypotheek die u nu hebt wel eens extra afgelost?

Vraag (midden): Hoeveel jaar geleden hebt u voor het laatst extra afgelost op uw hypotheek?

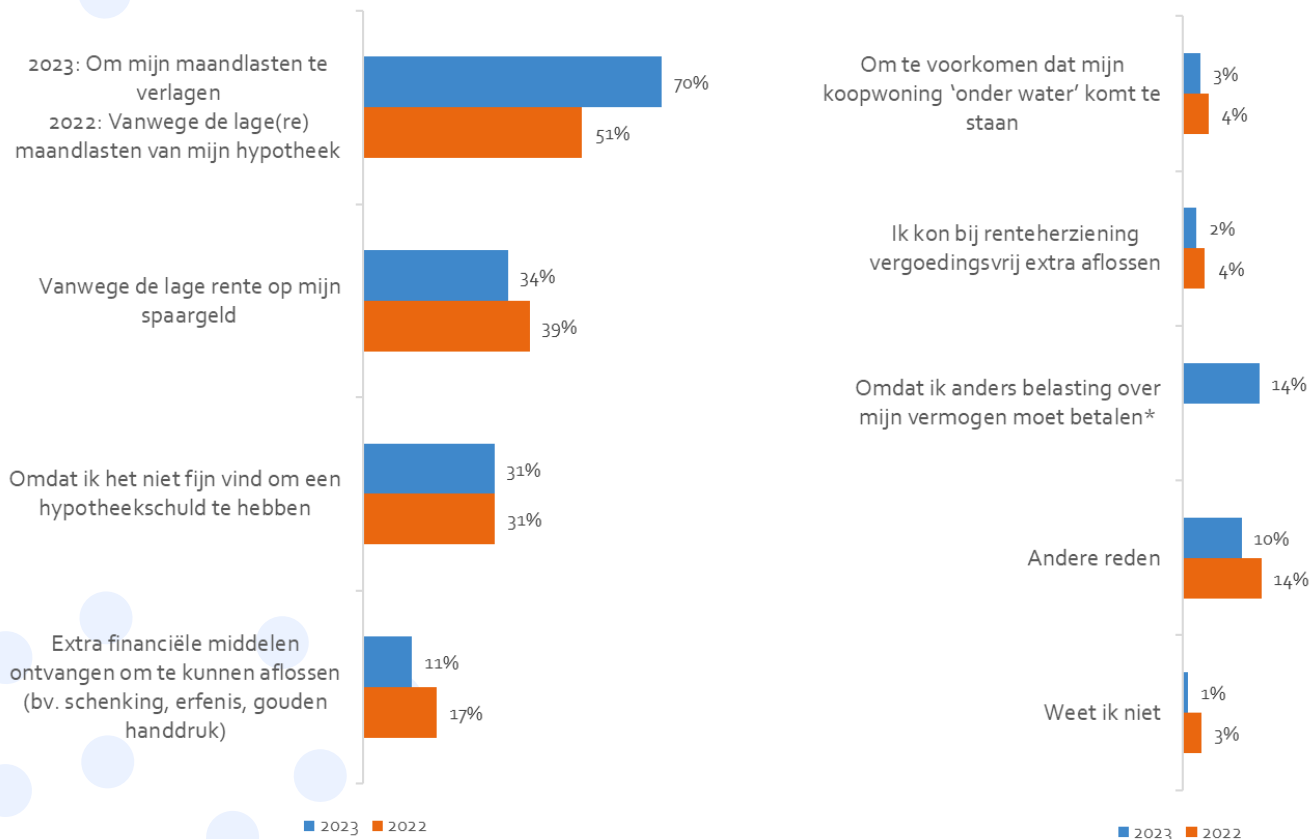
Vraag (rechts): Lost u vaker extra af?

Basis (figuur links) = alle hypotheekbezitters, 2022: n = 692, 2023: n = 749

Basis (figuur midden en rechts) = hypotheekbezitters die wel eens extra hebben afgelost, n = 294

Het verlagen van de maandlasten blijft de belangrijkste reden om extra af te lossen

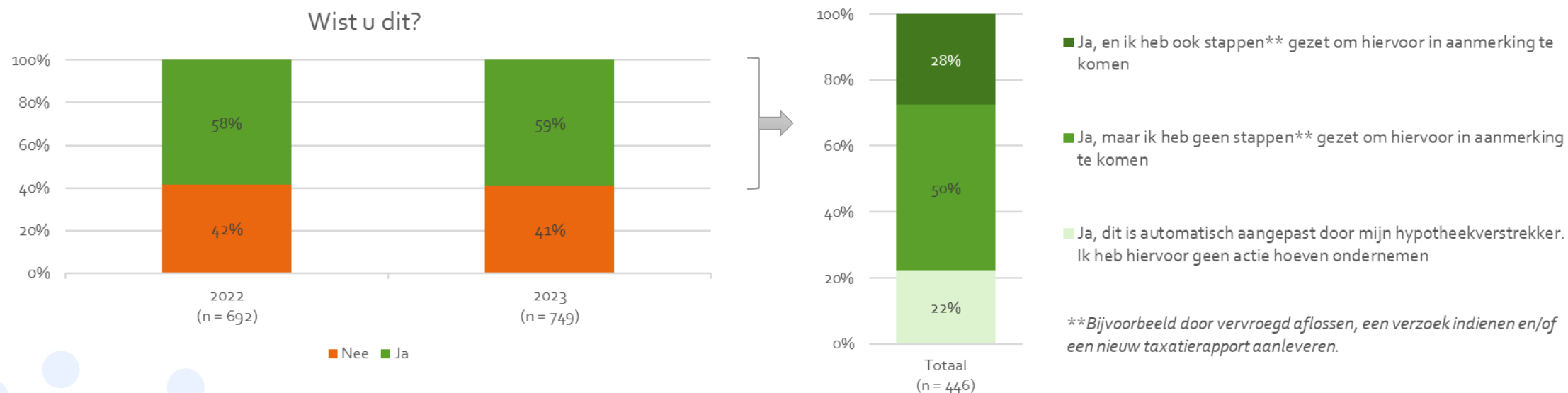
Waarom hebt u extra afgelost op uw hypotheek?

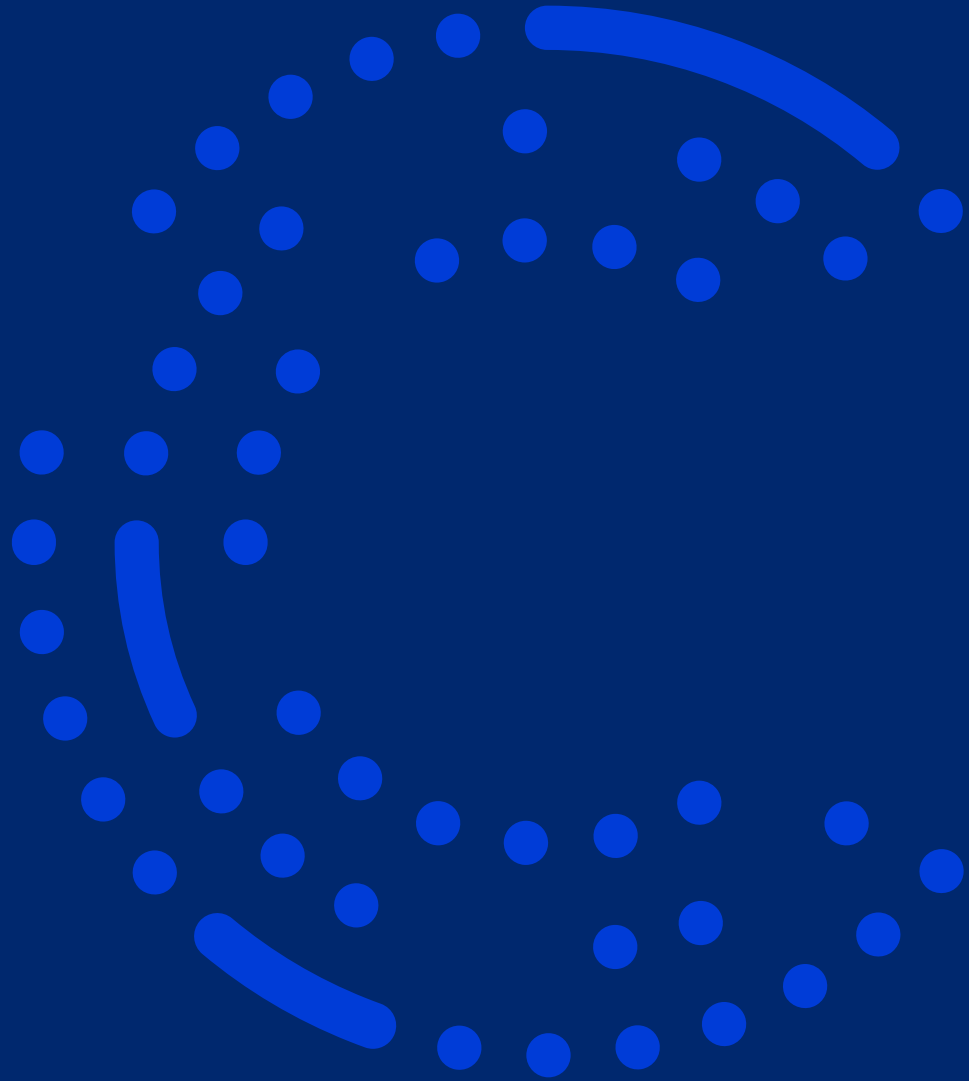
- De meest genoemde redenen om extra af te lossen op de hypotheek zijn (1) het verlagen van de maandlasten (70%), (2) de lage rente op spaargeld (34%) en (3) het niet fijn vinden om een hypotheekschuld te hebben (31%).

4 op de 10 hypotheekbezitters weten niet dat zij door extra af te lossen mogelijk in aanmerking komen voor lagere hypotheekrente

"De rente die u over uw hypotheek betaalt is afhankelijk van de hoogte van de hypotheekschuld in verhouding tot de waarde van uw woning. Op het moment dat u extra aflost *of als de waarde van uw woning toeneemt** daalt uw schuld in verhouding tot de waarde van uw woning. Daardoor kan het zijn dat u in aanmerking komt voor een lagere hypotheekrente."

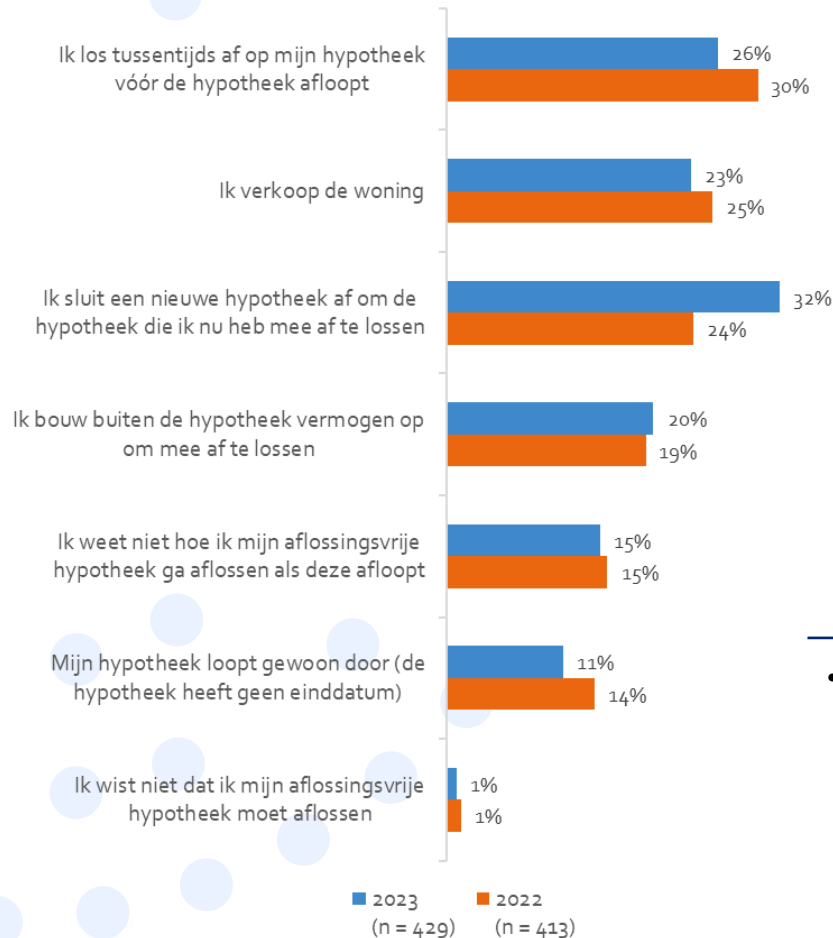
- Net als in 2022 weten in 2023 ongeveer 4 op de 10 hypotheekbezitters niet dat zij door extra af te lossen op hun hypotheek in aanmerking kunnen komen voor lagere hypotheekrente; 6 op de 10 hypotheekbezitters zijn hier wel van op de hoogte.
- Van de hypotheekbezitters die weten dat zij in aanmerking kunnen komen voor lagere rente door extra af te lossen hebben ongeveer 3 op de 10 (28%) ook daadwerkelijk stappen gezet (dit is 16% van alle hypotheekbezitters). Nog eens 1 op de 5 (22%) gaf aan dat dit automatisch is aangepast door de hypotheekverstrekker (13% van alle hypotheekbezitters).

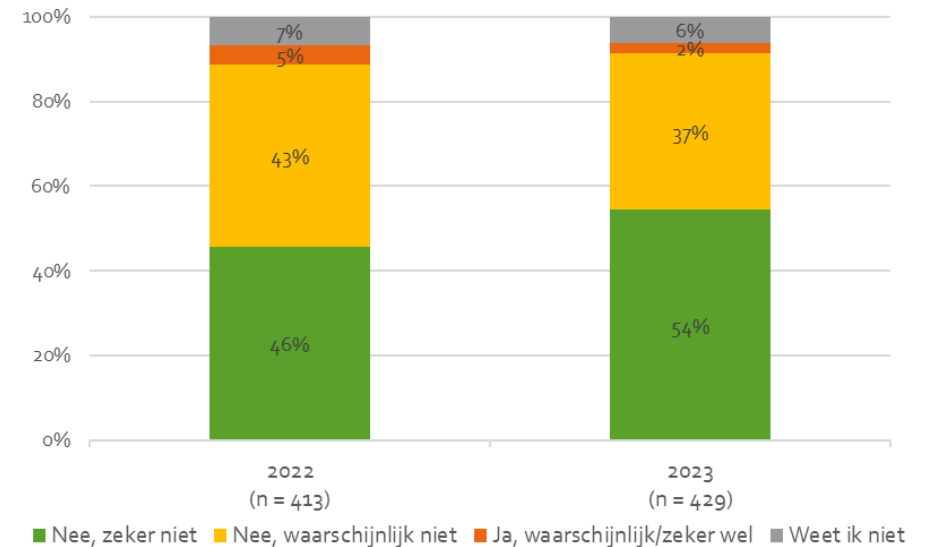
Aflossingsvrije hypotheek

Ruim 1 op de 7 van de hypotheekbezitters geeft aan niet te weten hoe zij hun aflossingsvrije hypotheek(deel) af gaan lossen

Hoe gaat u uw aflossingsvrije hypotheek aan het einde van de looptijd aflossen?

Denkt u financieel in de problemen te komen op het moment dat uw aflossingsvrije hypotheek(deel) afloopt?

- 2 op de 100 hypotheekbezitters met een aflossingsvrij(e) hypotheek(deel) verwachten in financiële problemen te komen wanneer de aflossingsvrije hypotheek afloopt. Het aandeel dat "zeker niet" in de financiële problemen verwacht te komen wanneer de aflossingsvrije hypotheek afloopt is gestegen, van 46% in 2022 naar 54% in 2023.

Basis = hypotheekbezitters met een (deels) aflossingsvrije hypotheek, 2022: n = 413, 2023: n = 429

De meeste hypotheekbezitters met een aflossingsvrij hypotheek(deel) zijn van plan de aflossingsvrije hypotheek af te lossen door een nieuwe hypotheek af te sluiten (32%), tussentijds af te lossen (26%), de woning te verkopen (23%) en/of buiten de hypotheek vermogen op te bouwen (20%).

Vergeleken met 2022 zijn in 2023 meer hypotheekbezitters van plan de aflossingsvrije hypotheek af te lossen door een nieuwe hypotheek af te sluiten (32% vs. 24%).

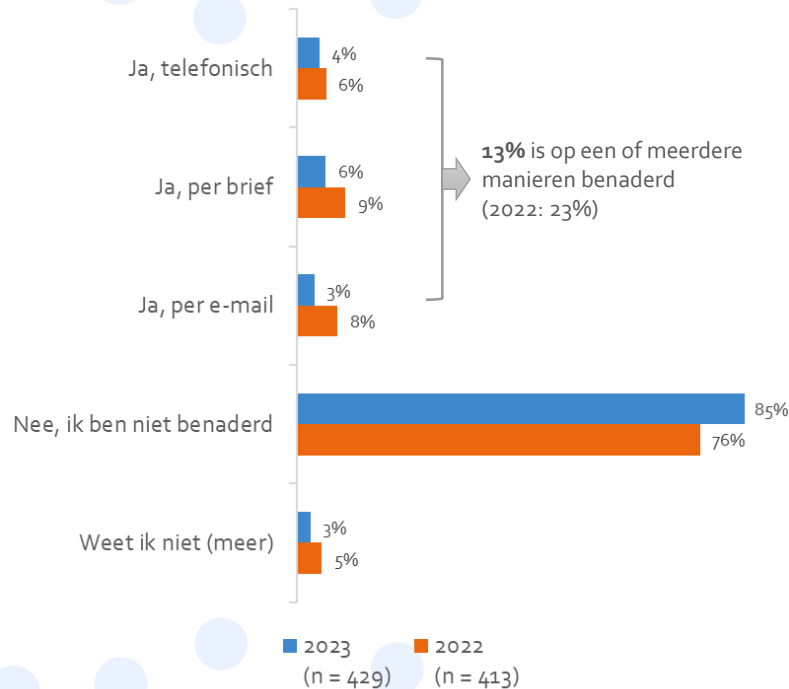
Vraag (links): Hoe gaat u uw aflossingsvrije hypotheek aan het einde van de looptijd aflossen? Meerdere antwoorden mogelijk.

Vraag (rechts): Denkt u financieel in de problemen te komen op het moment dat uw aflossingsvrije hypotheek(deel) afloopt?

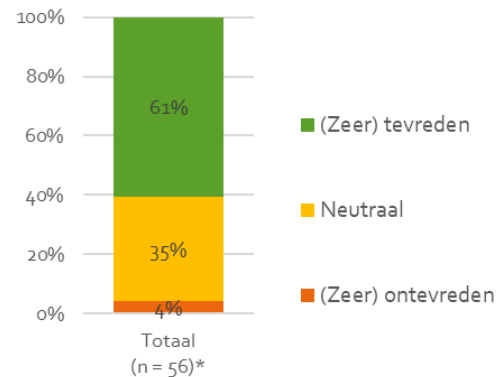

6 op de 10 hypotheekbezitters met een (deels) aflossingsvrije hypotheek zijn bereid financiële informatie te delen met hun hypotheekverstrekker om inzicht te krijgen in hun financiële situatie na het aflopen van de hypotheek

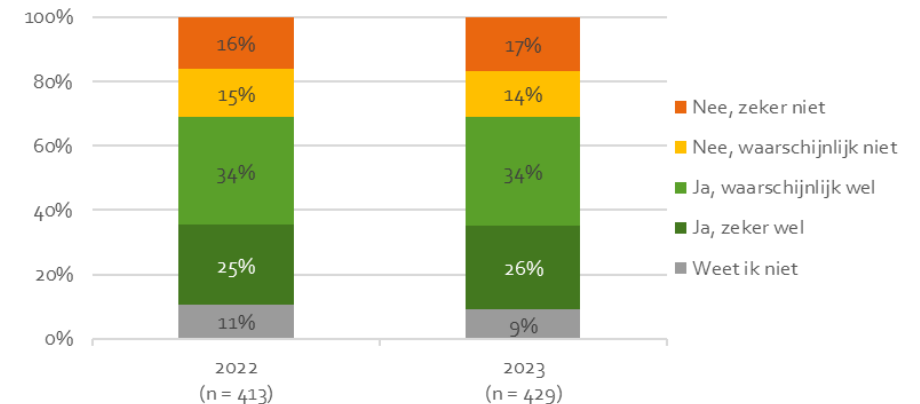
Bent u in de afgelopen 12 maanden benaderd door uw hypotheekverstrekker of -adviseur specifiek over de risico's van uw aflossingsvrije hypotheek(deel)?

Hoe tevreden of ontevreden bent u over de informatie die u de afgelopen 12 maanden van uw hypotheekverstrekker of -adviseur hebt ontvangen over de risico's van uw aflossingsvrije hypotheek(deel)?

Bent u bereid om informatie over uw huidige financiële situatie te delen met uw hypotheekverstrekker?

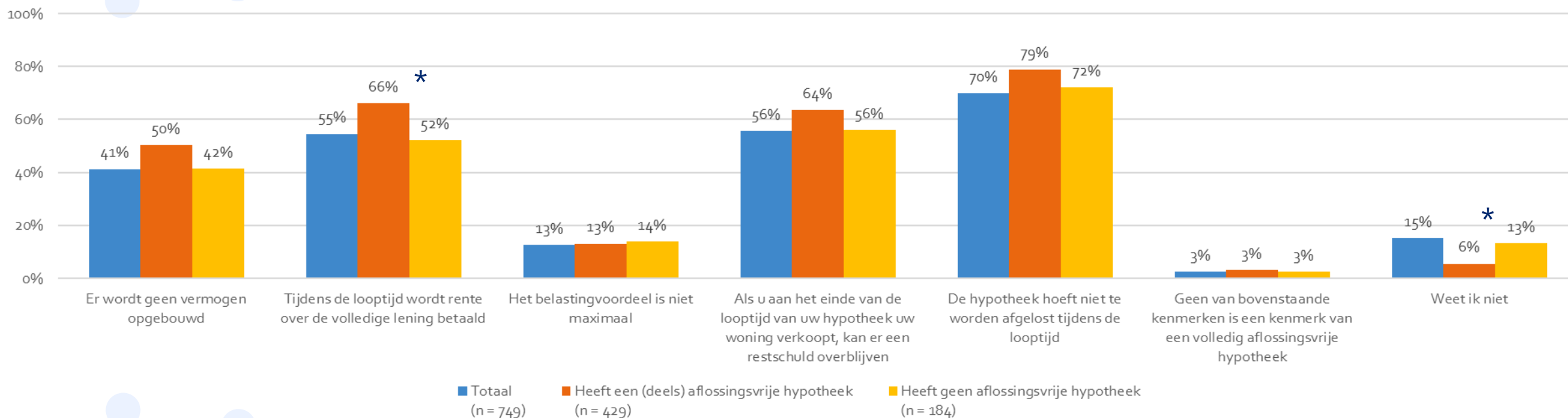
- Bijna 1 op de 7 hypotheekbezitters met een (deels) aflossingsvrije hypotheek geeft aan in het afgelopen jaar door zijn/haar hypotheekverstrekker of -adviseur benaderd te zijn over de risico's van deze hypotheek; dit is minder dan in 2022.
- Ongeveer 6 op de 10 hypotheekbezitters die zijn benaderd waren (zeer) tevreden over de ontvangen informatie; 4% was ontevreden of zeer ontevreden.
- 6 op de 10 hypotheekbezitters met een (deels) aflossingsvrije hypotheek zijn bereid om informatie over hun financiële situatie te delen met de hypotheekverstrekker, zodat dan al een inschatting kan worden gemaakt over de financiële situatie na het aflopen van de hypotheek. Dit percentage verschilt niet van vorig jaar.

Vraag (rechts): Bent u bereid om informatie over uw huidige financiële situatie te delen met uw hypotheekverstrekker, zodat er nu al een inschatting kan worden gemaakt of u het restant van uw hypotheek ook na de looptijd van de huidige hypotheek kan blijven betalen? *Let op: het aantal waarnemingen is laag (n < 100).

Basis (figuur links en rechts) = hypotheekbezitters met een (deels) aflossingsvrije hypotheek, 2022: n = 413, 2023: n = 429; Basis (figuur midden) = hypotheekbezitters met een (deels) aflossingsvrije hypotheek die in de afgelopen 12 maanden zijn benaderd, n = 56

Hypotheekbezitters die een (deels) aflossingsvrije hypotheek hebben zijn niet altijd beter op de hoogte van de risico's van deze hypotheek dan andere hypotheekbezitters

Welke van deze zijn volgens u kenmerken van een volledig aflossingsvrije hypotheek?

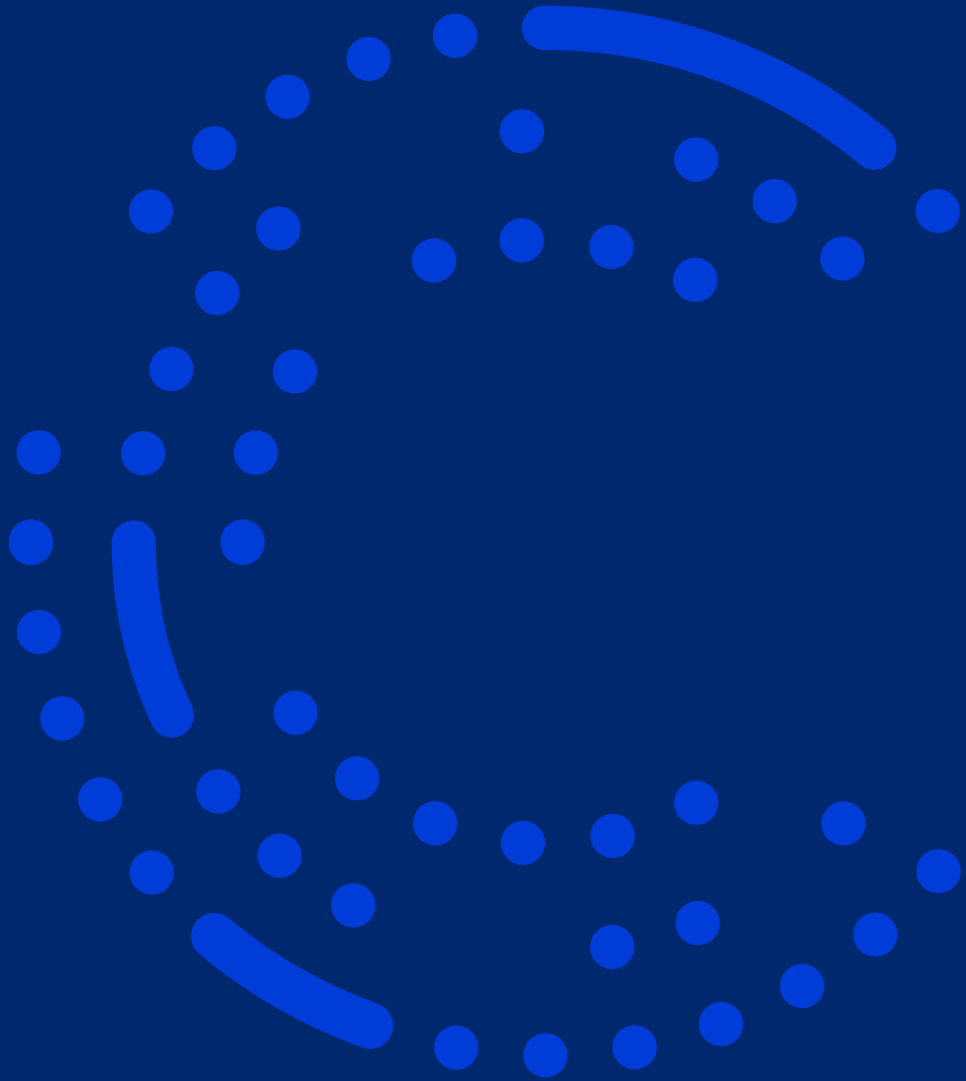
- 7 op de 10 hypotheekbezitters weten dat een aflossingsvrije hypotheek tijdens de looptijd niet hoeft te worden afgelost (70%). Ook weet meer dan de helft dat er aan het einde van de looptijd een restschuld kan overblijven (56%) en dat tijdens de looptijd rente over de volledige lening wordt betaald (55%).
- Hypotheekbezitters die ook daadwerkelijk een (deels) aflossingsvrije hypotheek hebben zijn niet altijd beter op de hoogte van de risico's van deze hypotheekvorm dan andere hypotheekbezitters.

Vraag: Hieronder staan enkele mogelijke kenmerken van een hypotheek. Welke van deze zijn volgens u kenmerken van een volledig aflossingsvrije hypotheek?

* = significant verschil tussen hypotheekbezitters met vs. zonder aflossingsvrij(e) hypotheek(deel)

Basis = alle hypotheekbezitters, n = 749

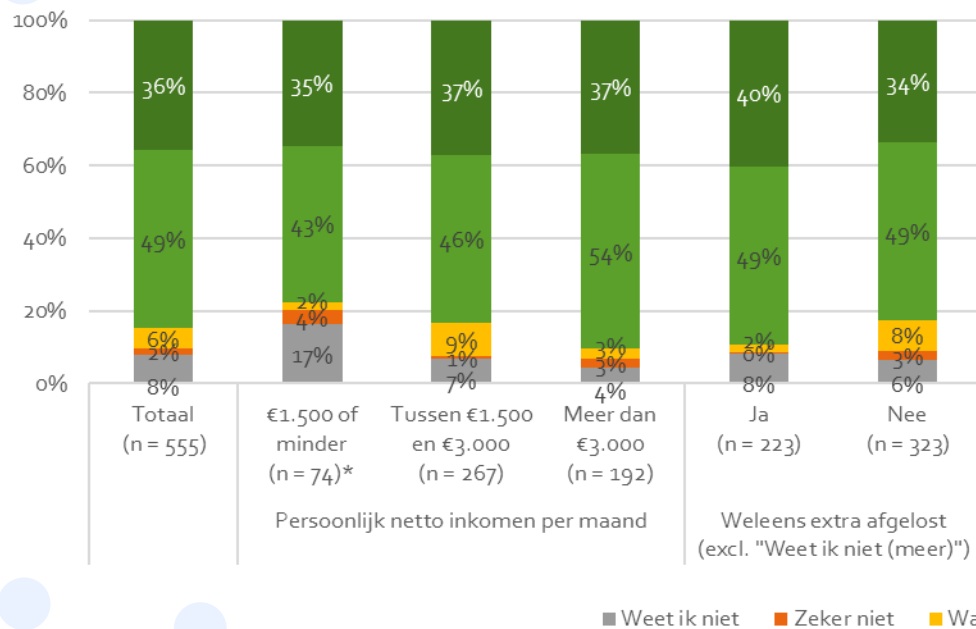
Bij de uitsplitsing zijn alleen hypotheekbezitters meegenomen die die weten uit hoeveel leningdelen hun hypotheek bestaat, n = 613 (n = 429 met vs. n = 184 zonder aflossingsvrij(e) hypotheek(deel))

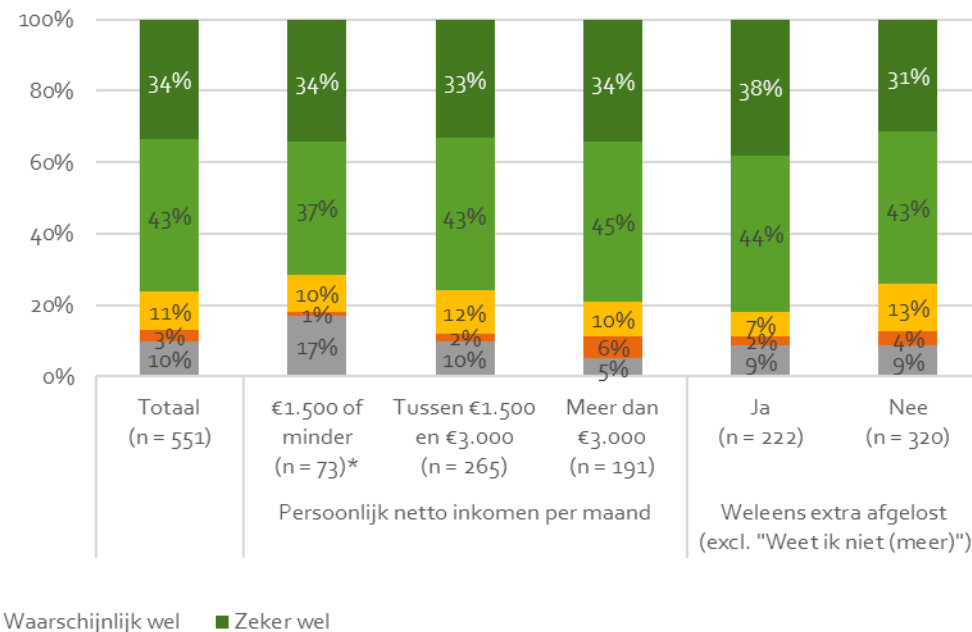
(Afdekken) risico's

Ongeveer 1 op de 10 hypotheekbezitters verwacht bij arbeidsongeschiktheid of werkloosheid de hypotheeklasten niet meer te kunnen betalen

Stel dat u **arbeidsongeschikt** raakt. Denkt u dan uw maandelijkse hypotheeklasten nog te kunnen betalen?

Stel dat u **werkloos** raakt. Denkt u dan uw maandelijkse hypotheeklasten nog te kunnen betalen?

- Bijna 1 op de 10 hypotheekbezitters (8%) de maandelijkse hypotheeklasten niet meer te kunnen betalen wanneer men arbeidsongeschikt zou raken. Bij werkloosheid verwacht ruim 1 op de 10 (14%) de hypotheeklasten niet meer te kunnen betalen.
- Hypotheekbezitters die tussentijds niet extra aflossen denken vaker de hypotheeklasten niet meer te kunnen betalen dan hypotheekbezitters die tussentijds wel extra aflossen.

Vraag (links): Stel dat u arbeidsongeschikt raakt. Denkt u dan uw maandelijkse hypotheeklasten nog te kunnen betalen?

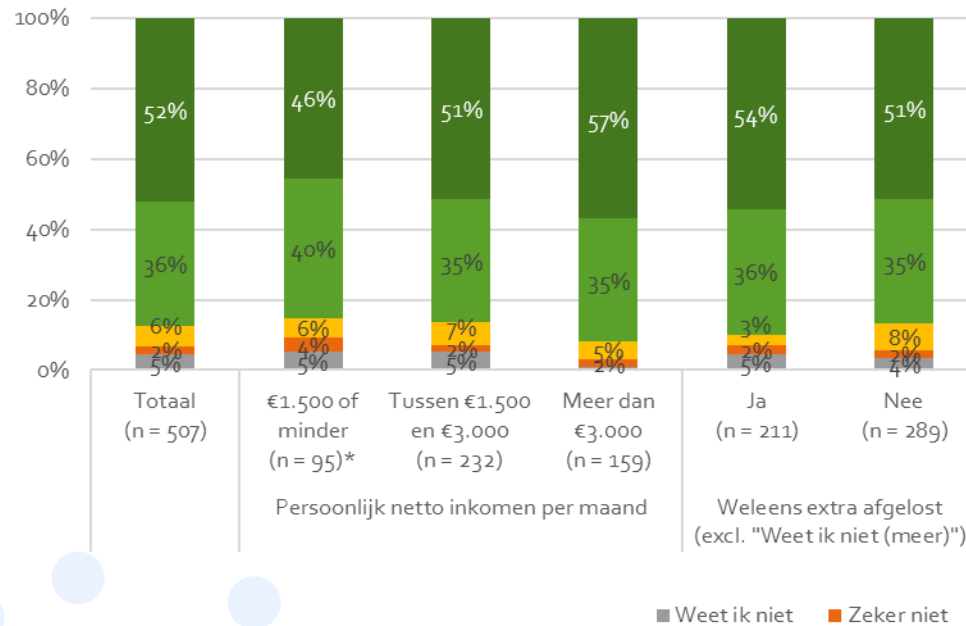
Vraag (rechts): Stel dat u werkloos raakt. Denkt u dan uw maandelijkse hypotheeklasten nog te kunnen betalen?

*Let op: het aantal waarnemingen is laag (n < 100).

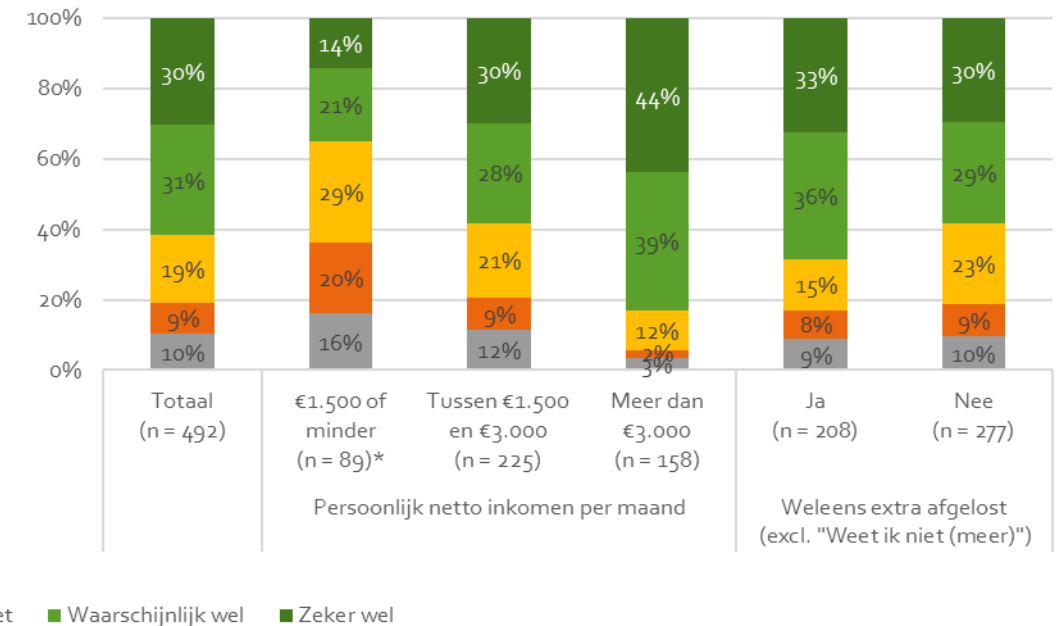
Basis = alle hypotheekbezitters, exclusief respondenten die aangaven dat de situatie voor hen niet van toepassing is, arbeidsongeschiktheid: n = 555 (figuur links), werkloosheid: n = 551 (figuur rechts)

Bijna 3 op de 10 hypotheekbezitters met een partner verwachten niet in de woning te kunnen blijven wonen wanneer de relatie wordt beëindigd

Stel dat u komt te **overlijden**. Denkt u dat de maandelijkse hypotheeklasten dan nog steeds betaald kunnen worden door uw partner?

Stel dat u en uw partner **uit elkaar gaan** en uw partner niet in de woning wil blijven. Denkt u dat u dan de maandelijkse hypotheeklasten alleen kunt blijven dragen?

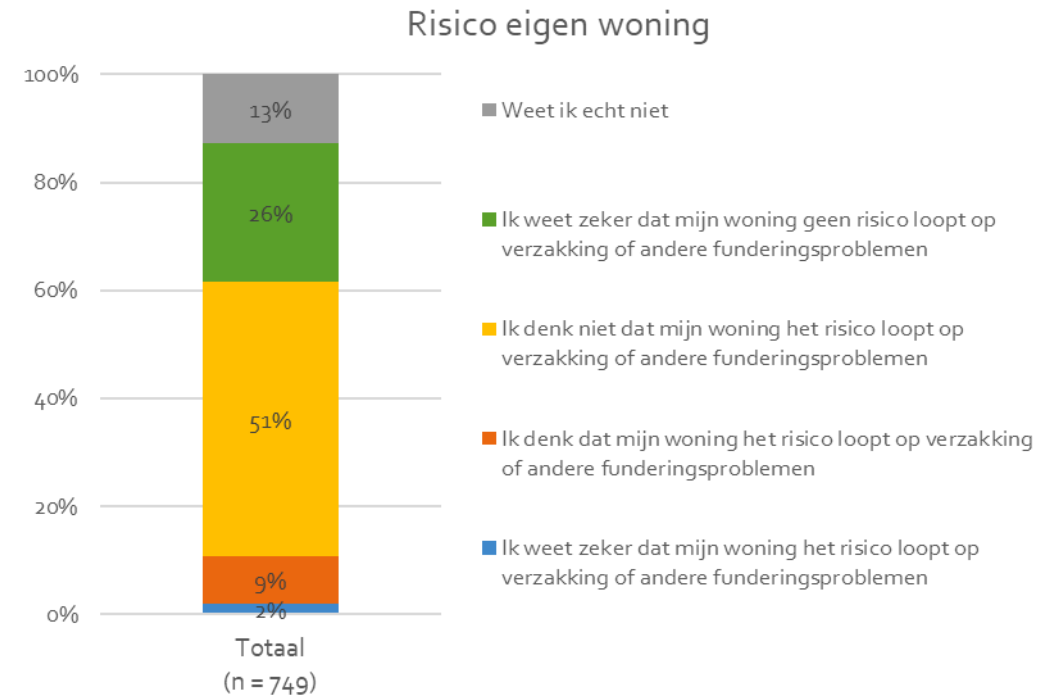
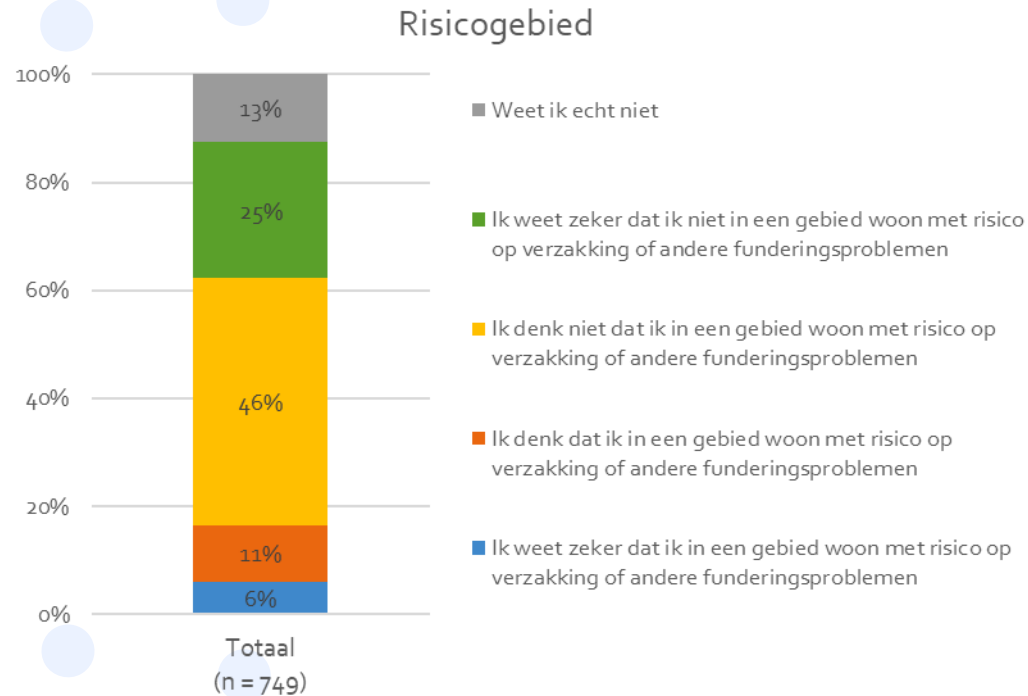
- Ongeveer 1 op de 10 hypotheekbezitters met een partner verwacht dat, wanneer zij zelf zouden komen te overlijden, de maandelijkse hypotheeklasten dan niet meer betaald kunnen worden door de ander (8%).
- Ongeveer 3 op de 10 hypotheekbezitters met een partner verwachten de maandelijkse hypotheeklasten niet te kunnen blijven dragen wanneer de relatie wordt beëindigd (28%). Hypotheekbezitters met een hoger (vs. lager) inkomen denken vaker de maandelijkse hypotheeklasten alleen te kunnen blijven dragen.

Vraag (links): Stel dat u komt te overlijden. Denkt u dat de maandelijkse hypotheeklasten dan nog steeds betaald kunnen worden door uw partner? Vraag (rechts): Stel dat u en uw partner uit elkaar gaan en uw partner niet in de woning wil blijven. Denkt u dat u dan de maandelijkse hypotheeklasten alleen kunt blijven dragen? *Let op: het aantal waarnemingen is laag (n < 100).

Basis = hypotheekbezitters met een partner (n = 516), exclusief respondenten die aangaven dat de situatie voor hen niet van toepassing is, overlijden: n = 507 (figuur links), uit elkaar gaan: n = 492 (figuur rechts)

Ongeveer 1 op de 10 hypotheekbezitters weet niet of hun woning risico loopt op funderingsproblemen

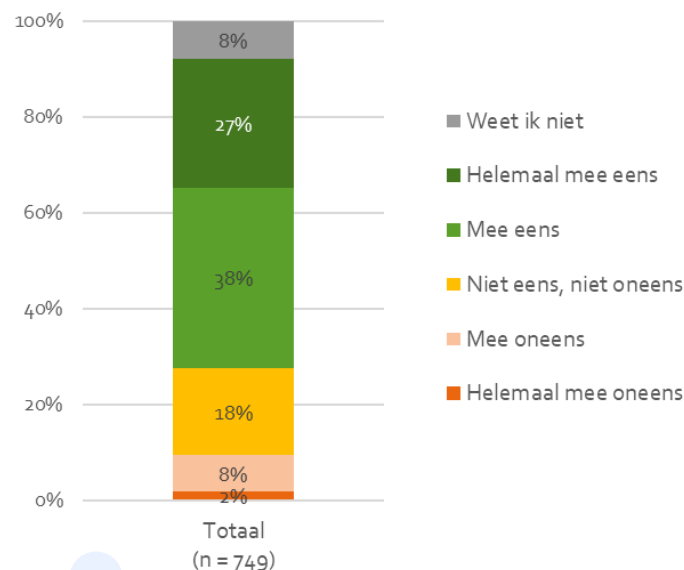
Wat geldt voor u?

- Ongeveer 7 op de 10 hypotheekbezitters (71%) denken of zeggen zeker te weten niet in een risicogebied voor verzakking of andere funderingsproblemen te wonen.
- Driekwart van de hypotheekbezitters (76%) denkt of zegt zeker te weten dat hun woning geen risico loopt op verzakking of funderingsproblemen.

Ongeveer 1 op de 10 hypotheekbezitters weet niet of de kans op verzakking of funderingsproblemen te klein is om zich daar zorgen over te maken

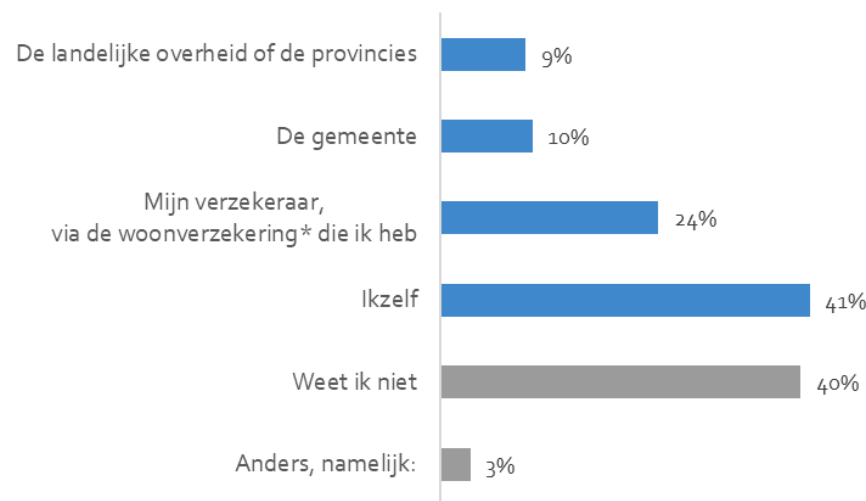
"De kans op verzakking of andere funderingsproblemen is te klein om me daar zorgen over te maken"

Stel dat uw woning te maken krijgt met (verdere) verzakking of andere funderingsproblemen.

Wie draait er in dat geval op voor de kosten van het herstel?

Meerdere antwoorden mogelijk

*Woonverzekering = opstal- en/of inboedelverzekering

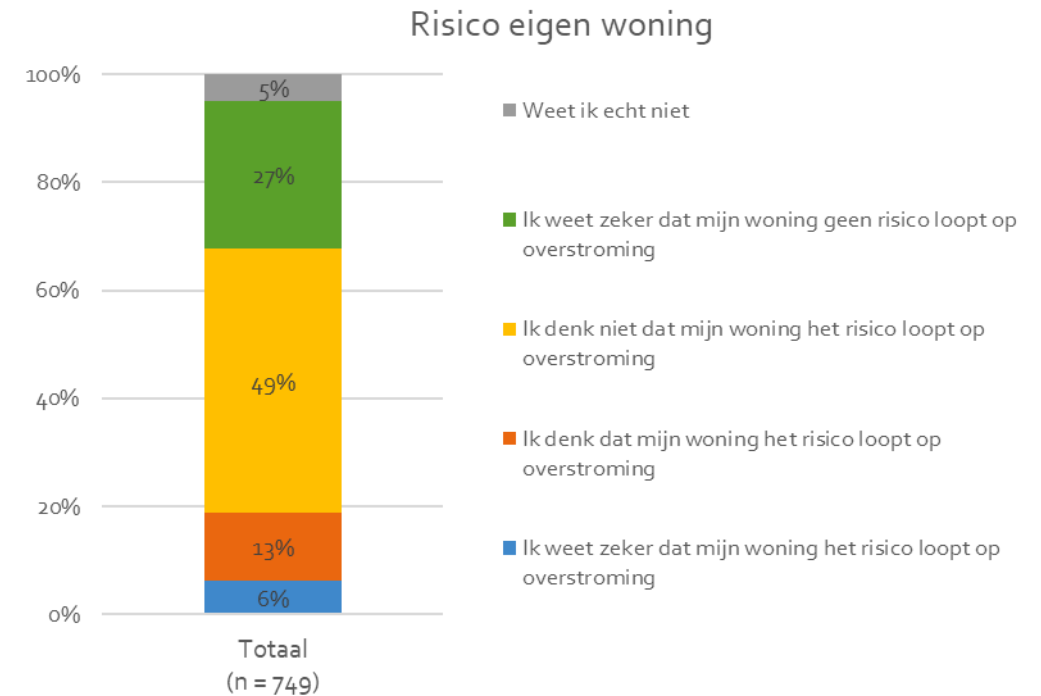
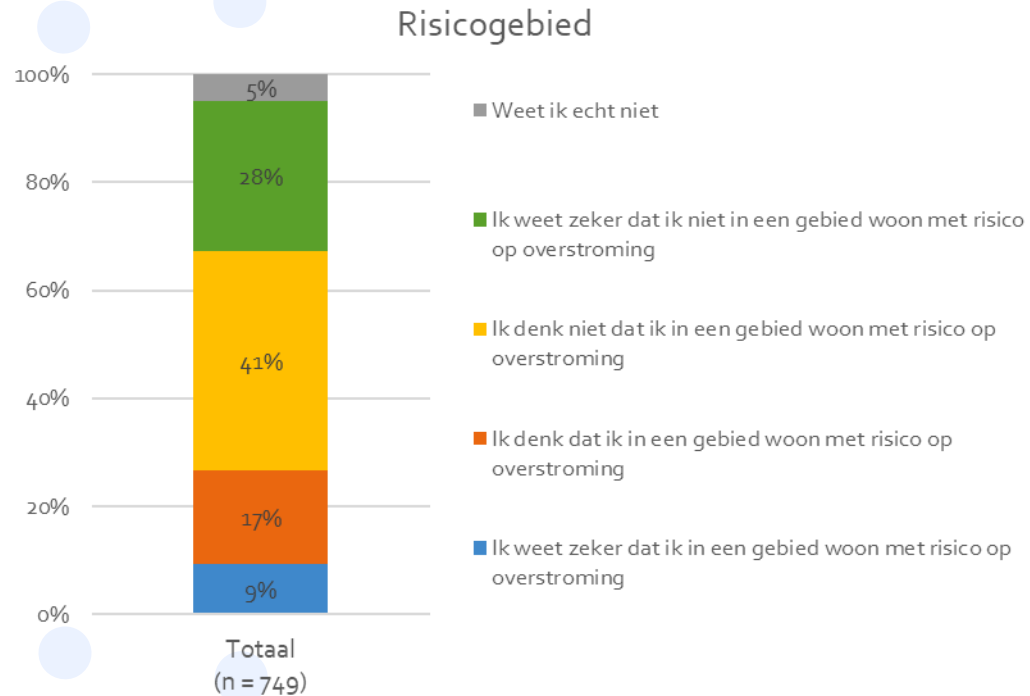
Inboedelverzekering: Als je een inboedelverzekering afsluit, ben je verzekerd bij schade aan je inboedel en/of verlies van je inboedel. Dit zijn alle 'losse' spullen in je woning die je kunt meenemen bij een verhuizing. Alles wat 'vastzit' in je woning en wat je niet zonder beschadigingen los kunt maken, valt onder je opstalverzekering.

Opstalverzekering: Alles wat 'vastzit' in je woning en wat je niet zonder beschadigingen los kunt maken, valt onder je opstalverzekering. Alle 'losse' spullen in je woning die je mee zou kunnen nemen met een verhuizing vallen onder een inboedelverzekering.

- Twee derde van de hypotheekbezitters (65%) acht de kans op funderingsproblemen te klein om zich zorgen over te maken.
- Ongeveer 4 op de 10 hypotheekbezitters (41%) geven aan zelf op te draaien voor de kosten van het herstel als gevolg van (verdere) verzakking van de woning of andere funderingsproblemen. Een kwart (24%) zegt verzekerd te zijn voor deze kosten.

1 op de 20 hypotheekbezitters weet niet of hun woning risico loopt op overstromingen

Wat geldt voor u?

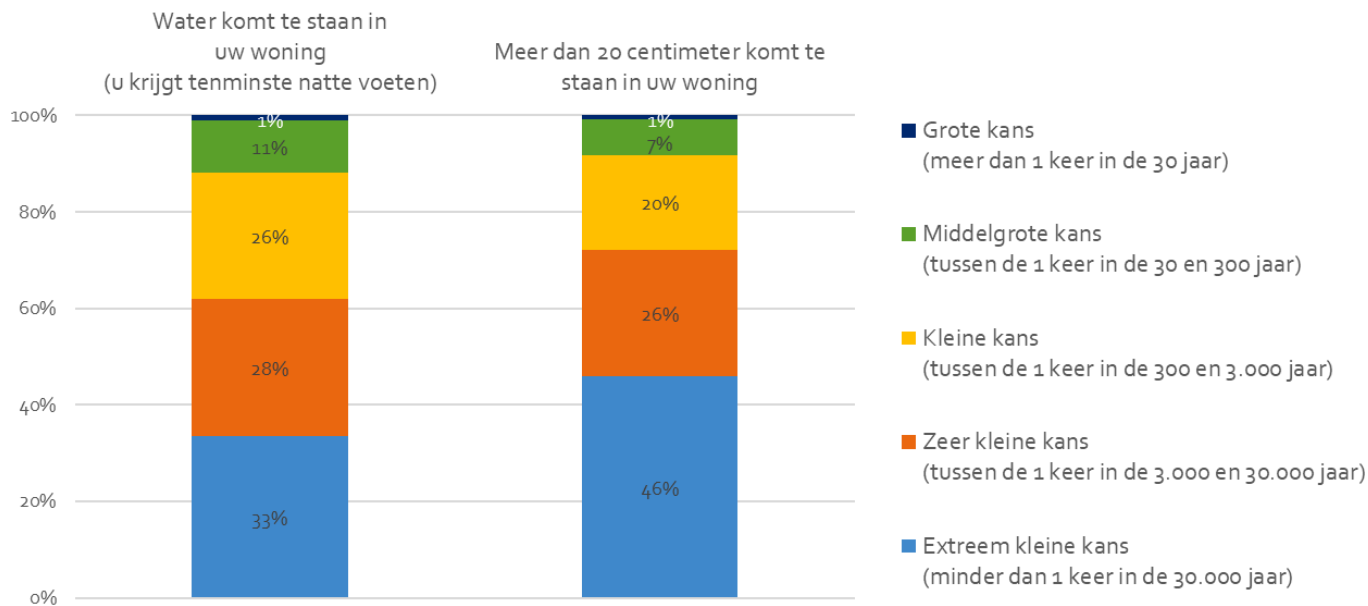

- Twee derde van de hypotheekbezitters (68%) denkt of zegt zeker te weten niet in een gebied met risico op overstromingen te wonen.
- Driekwart van de hypotheekbezitters (76%) denkt of zegt zeker te weten dat hun woning geen risico loopt op overstromingen.

Ongeveer 1 op de 10 hypotheekbezitters acht de kans op een overstroming die ertoe leidt dat er water in de woning komt te staan (middel)groot

Hoe groot schat u de kans in dat er een overstroming* plaatsvindt die er toe leidt dat er:

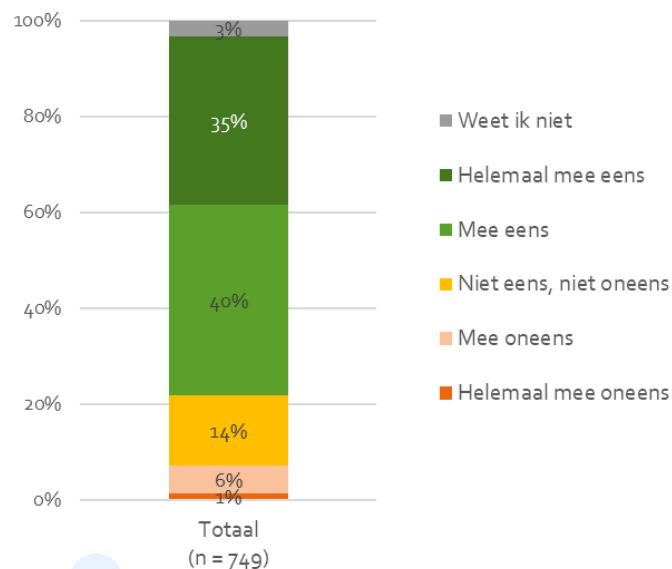

*Hiermee bedoelen we een overstroming uit een rivier, kanaal of zee. Wateroverlast door veel regen in een korte tijd valt hier **niet** onder, zoals bijvoorbeeld ondergelopen kelders en water op straat als gevolg van stevige neerslag, overgelopen sloten of overbelasting van het riool.

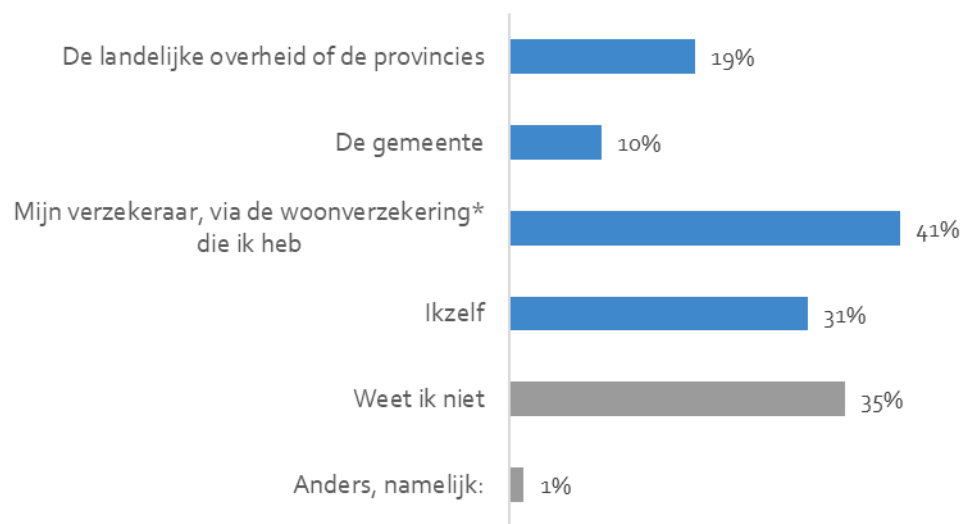
- Ongeveer 1 op de 10 hypotheekbezitters schat de kans dat er een overstroming plaatsvindt die ertoe leidt dat er water in de woning komt te staan middelgroot (tussen de 1 keer in de 30 en 300 jaar) tot groot (meer dan 1 keer in de 30 jaar) in.
- De kans dat er een overstroming plaatsvindt waarbij er meer dan 20 cm water in de woning komt te staan wordt over het algemeen kleiner ingeschat. Iets minder dan 10% denkt dat deze kans middelgroot of groot is.

Driekwart van de hypotheekbezitters acht de kans op een overstroming te klein om zich zorgen over te maken

"De kans op een overstroming is te klein om me daar zorgen over te maken"

Stel dat uw woning te maken krijgt de gevolgen van een overstroming.
Wie draait er in dat geval op voor de kosten van het herstel?
Meerdere antwoorden mogelijk

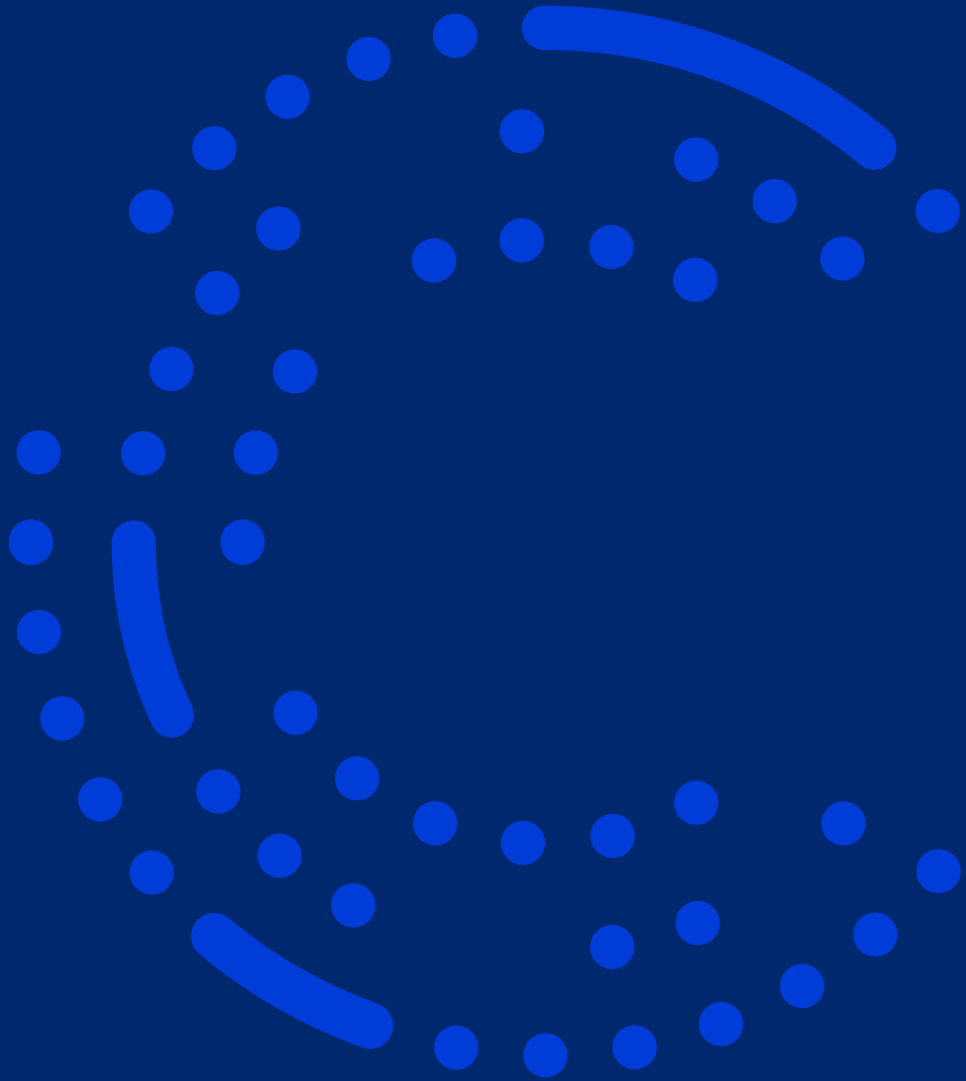

*Woonverzekering = opstal- en/of inboedelverzekering

Inboedelverzekering: Als je een inboedelverzekering afsluit, ben je verzekerd bij schade aan je inboedel en/of verlies van je inboedel. Dit zijn alle 'losse' spullen in je woning die je kunt meenemen bij een verhuizing. Alles wat 'vastzit' in je woning en wat je niet zonder beschadigingen los kunt maken, valt onder je opstalverzekering.

Opstalverzekering: Alles wat 'vastzit' in je woning en wat je niet zonder beschadigingen los kunt maken, valt onder je opstalverzekering. Alle 'losse' spullen in je woning die je mee zou kunnen nemen met een verhuizing vallen onder een inboedelverzekering.

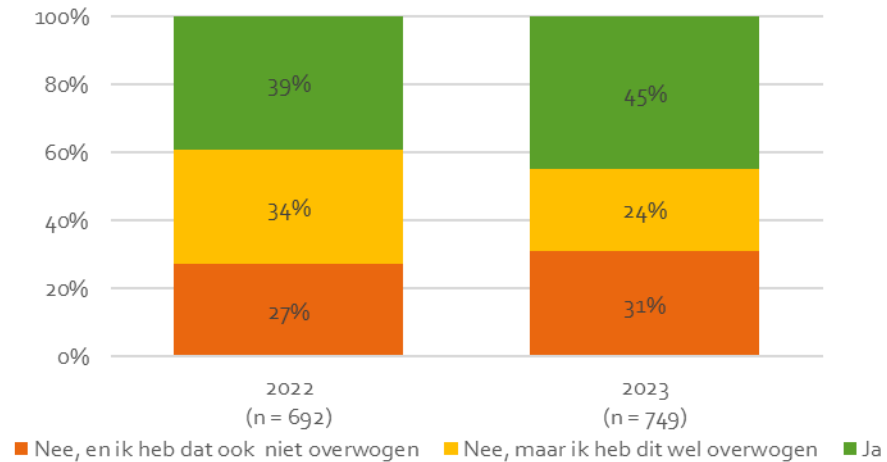
- Driekwart van de hypotheekbezitters (75%) acht de kans op een overstroming te klein om zich zorgen over te maken.
- 4 op de 10 hypotheekbezitters (41%) geven aan zelf op te draaien voor de kosten van het herstel als gevolg van een overstroming. Een kwart (24%) geeft aan dat een verzekeraar deze kosten zal betalen.

Verduurzamen woning

Ruim 4 op de 10 hypotheekbezitters geven aan hun woning in het afgelopen jaar (verder) te hebben verduurzaamd

Hebt u in het afgelopen jaar uw woning (verder) verduurzaamd?*

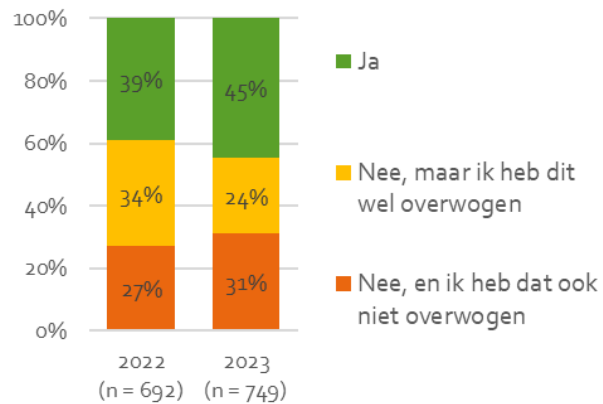

*Met verduurzaming bedoelen we bijvoorbeeld het installeren van een warmtepomp of het isoleren van de woning.

- In 2023 geven ruim 4 op de 10 hypotheekbezitters aan hun woning te hebben verduurzaamd. Ongeveer 3 op de 10 hebben dit niet overwogen en een kwart heeft het wel overwogen maar niet gedaan.
- Vergeleken met 2022 nam in 2023 het aandeel dat aangaf de eigen woning te hebben verduurzaamd iets toe (van 39% naar 45%) en het aandeel dat dit wel overwogen maar niet gedaan heeft iets af (van 34% naar 24%).

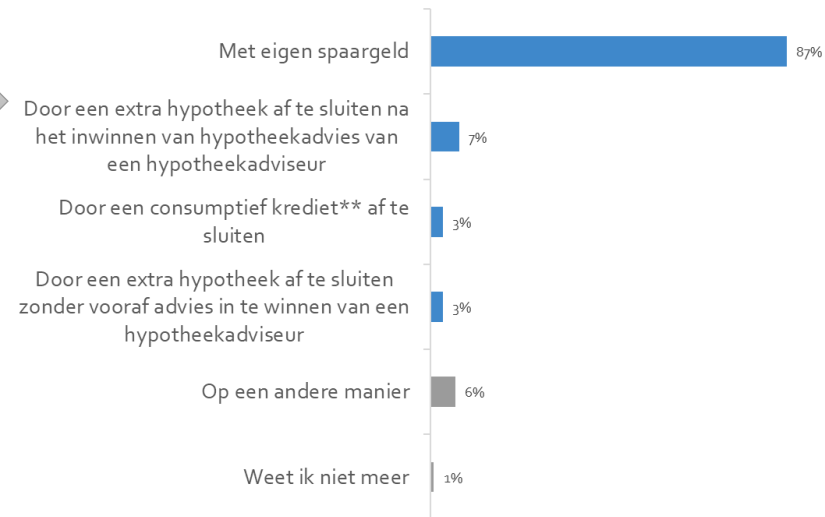
De overgrote meerderheid gebruikte eigen spaargeld voor de verduurzaming van de woning

Hebt u in het afgelopen jaar uw woning (verder) verduurzaamd?*

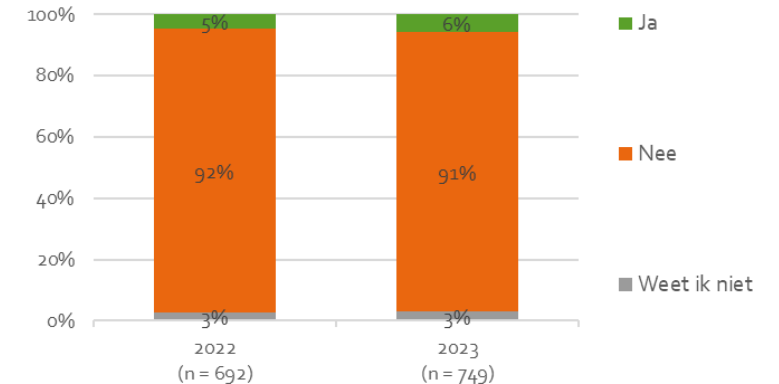
*Met verduurzaming bedoelen we bijvoorbeeld het installeren van zonnepanelen of het isoleren van de woning.

Hoe hebt u deze kosten betaald?

**Een vorm van lening waarbij u direct het totaal geleende bedrag ontvangt. Doorgaans bent u niet gebonden om een bepaald product te kopen. Maandelijks betaalt u een vast bedrag aan rente en/of aflossing. De looptijd staat van tevoren vast

Bent u ooit benaderd door uw hypotheekverstrekker of hypotheekadviseur om uw woning (verder) te verduurzamen?

- Bijna 9 op de 10 hypotheekbezitters die hun woning in het afgelopen (verder) verduurzaamden zeggen eigen spaargeld te hebben gebruikt voor de financiering (87%). 10% sloot een extra hypotheek af – 7% na het inwinnen van een hypotheekadvies en 3% zonder advies – en 3% een consumptief krediet.
- Ongeveer 1 op de 20 hypotheekbezitters geeft aan ooit door de hypotheekverstrekker of -adviseur te zijn benaderd om hun woning (verder) te verduurzamen (geen verschil met 2022).

Vraag (links): Hebt u in het afgelopen jaar uw woning (verder) verduurzaamd?

Vraag (midden): Hoe hebt u deze kosten betaald?

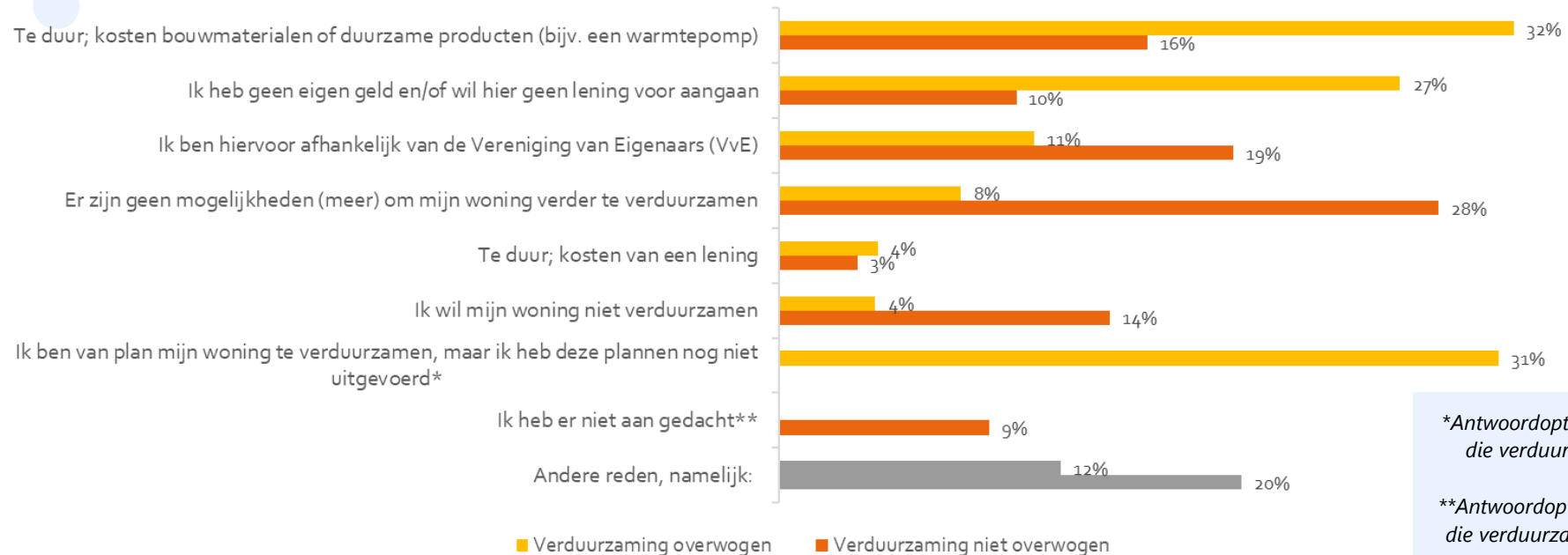
Vraag (rechts): Bent u ooit benaderd door uw hypotheekverstrekker of hypotheekadviseur om uw woning (verder) te verduurzamen?

Basis (figuur links en rechts) = alle hypotheekbezitters, 2022: n = 692; 2023: n = 749

Basis (figuur midden) = hypotheekbezitters die hun woning in het afgelopen jaar (verder) hebben verduurzaamd, n = 328

Hypotheekbezitters die verduurzaming overwogen maar er toch van afzagen noemen de kosten en een gebrek aan financiële middelen het vaakst als reden

Waarom hebt u uw woning niet (verder) verduurzaamd?
Waarom hebt u niet overwogen om uw woning (verder) te verduurzamen?

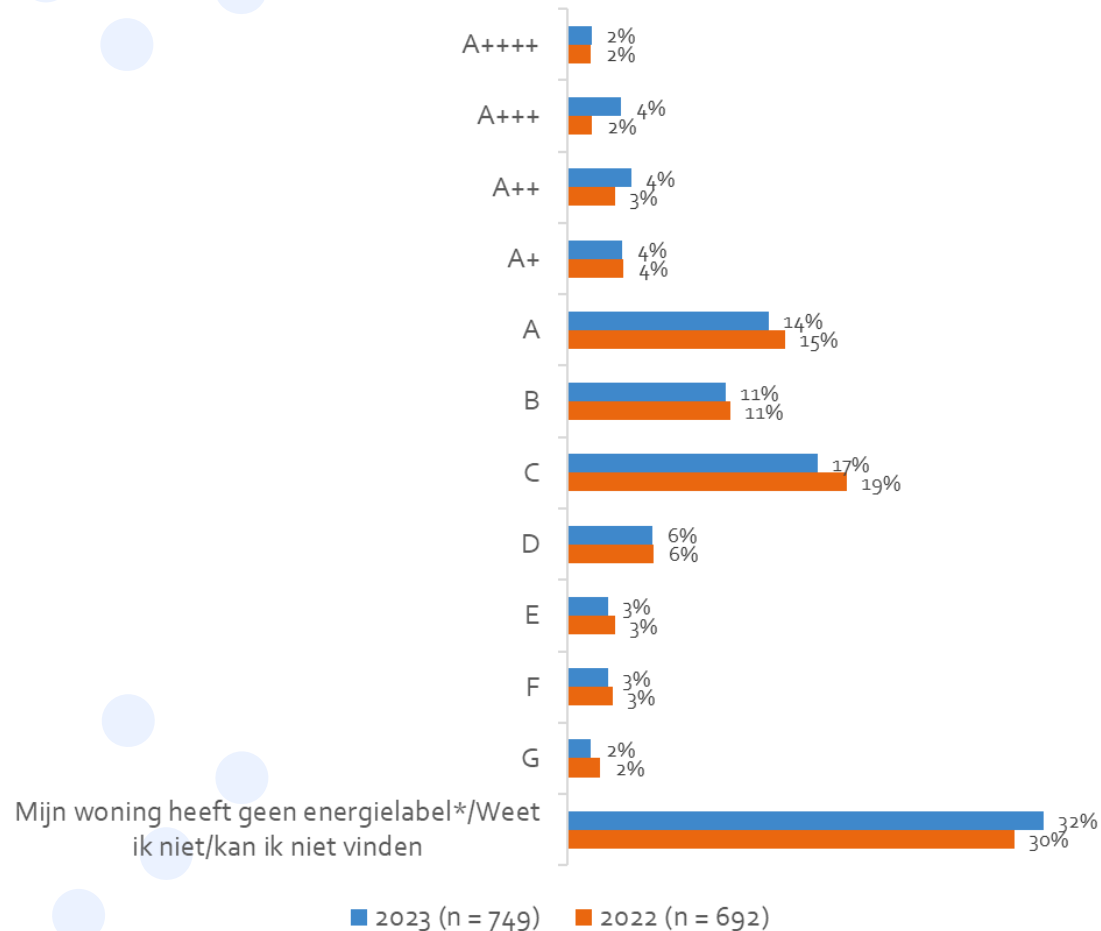
*Antwoordoptie alleen getoond aan mensen die verduurzaming overwogen hebben.

**Antwoordoptie alleen getoond aan mensen die verduurzaming niet overwogen hebben.

- Van de hypotheekbezitters die hun woning niet verduurzaamden maar dit wel overwogen geeft ongeveer een derde aan de plannen nog steeds te hebben (31%). De meest genoemde redenen om van verduurzaming af te zien zijn (1) de kosten van bouwmaterialen of duurzame producten (32%) en (2) een gebrek aan financiële middelen (27%).
- Van de hypotheekbezitters die *niet* overwogen om hun woning te verduurzamen geeft ongeveer 30% aan dat er geen mogelijkheden (meer) zijn om de woning verder te verduurzamen. Ook de afhankelijkheid van de VvE (19%), hoge kosten van bouwmaterialen of duurzame producten (16%) en het niet willen verduurzamen (14%) worden door een substantiële groep genoemd als redenen om verduurzaming niet te hebben overwogen.

De meeste hypotheekbezitters geven aan een woning met energielabel C te hebben (circa 1 op de 6)

Wat is het officiële energielabel van uw woning?

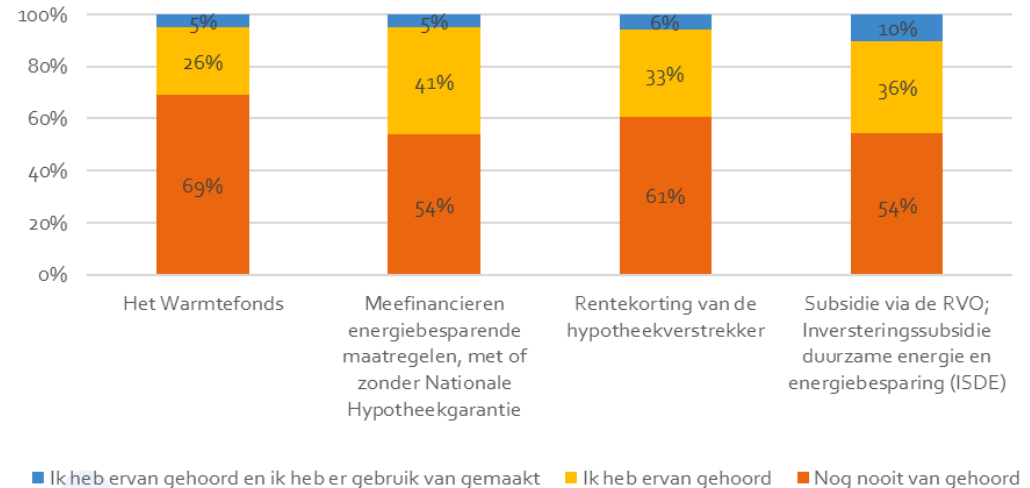
*Toegevoegd in 2023

- Ongeveer 7 op de 10 hypotheekbezitters weten het energielabel van hun woning of zochten dit op.
- Energielabels C, A en B worden het vaakst genoemd (samen ongeveer 40%).
- Er is geen significante verschuiving ten opzichte van 2022.

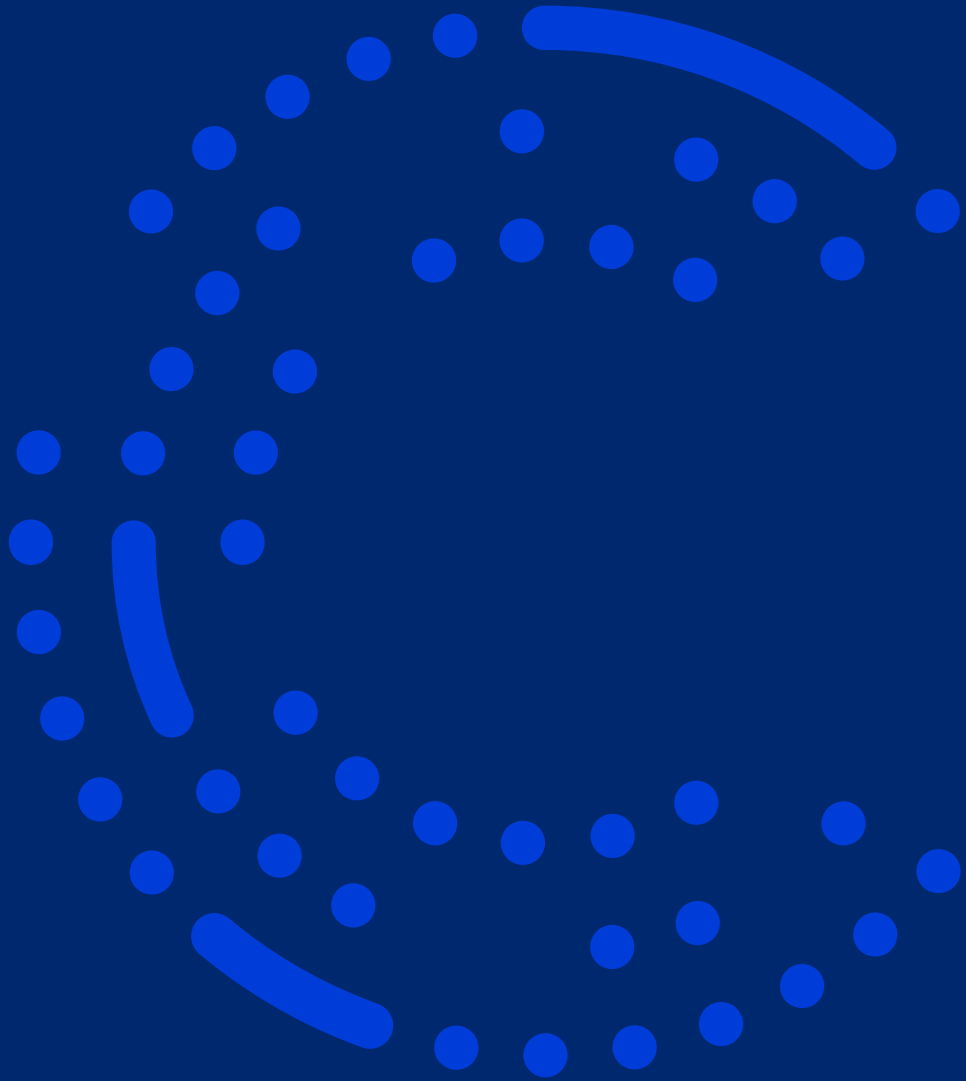
Op zijn minst 3 op de 10 hypotheekbezitters zijn bekend met de genoemde initiatieven om verduurzaming mee te financieren

- Bijna de helft (46%) van de hypotheekbezitters heeft gehoord van de Investeringsubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE) via de RVO. 1 op de 10 heeft gebruik gemaakt van deze subsidie.
- Van de andere genoemde mogelijkheden – het Warmtefonds, het meefinancieren van energiebesparende maatregelen en rentekorting van de hypotheekverstrekker – heeft ongeveer 5% gebruik gemaakt.
- Tot slot geeft 7% aan gebruik te hebben gemaakt van een ander initiatief. Een subsidie voor zonnepanelen of warmtepompen (n = 18) en provinciale/gemeentelijke steun (n = 12) worden het vaakst genoemd.

Hebt u wel eens gehoord of gebruik gemaakt van de volgende initiatieven om de verduurzaming van uw woning mee te financieren?

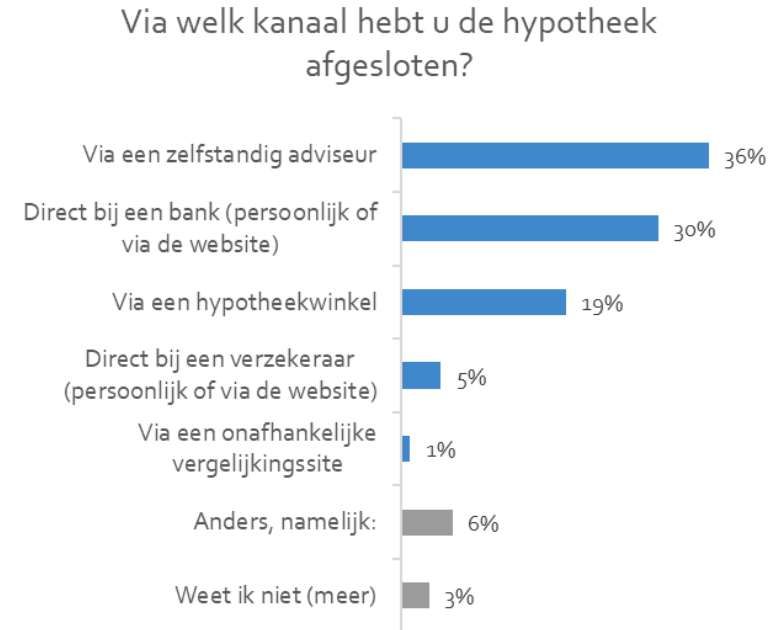
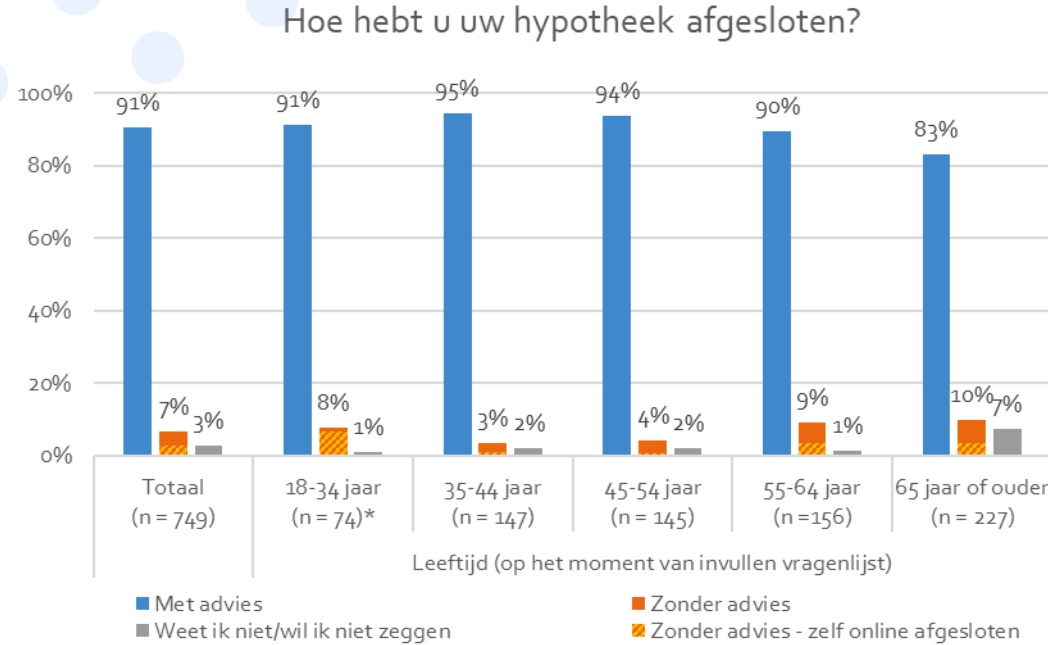

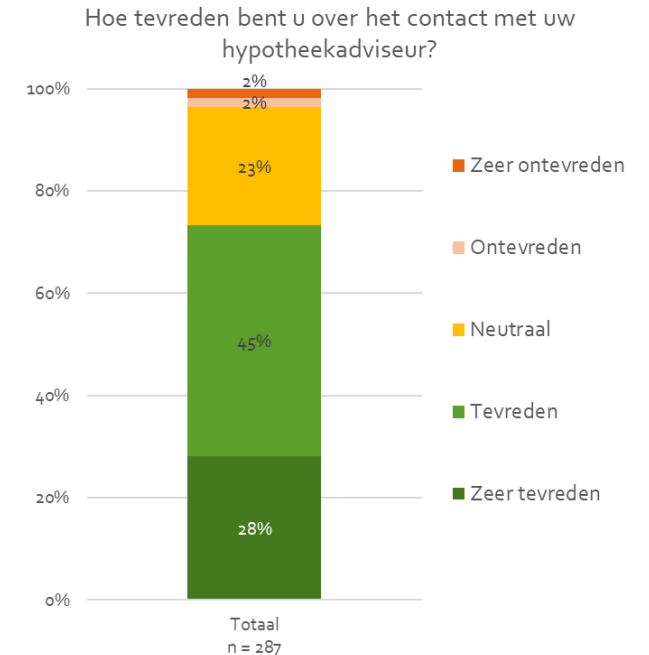
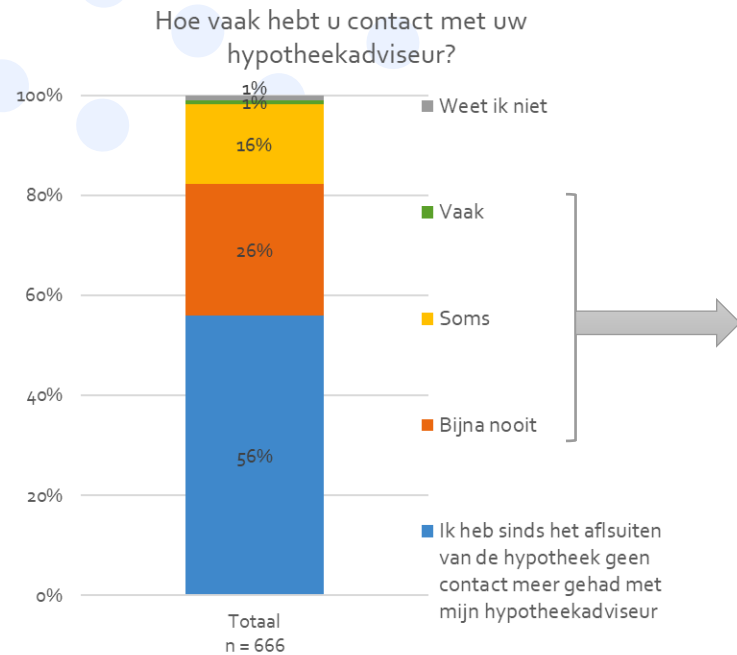
Contact met hypotheekadviseur en -verstrekker

9 op de 10 hypotheekbezitters wonnen hypotheekadvies in bij het afsluiten van hun hypotheek

- 9 op de 10 hypotheekbezitters kregen advies van een hypotheekadviseur bij het afsluiten van de hypotheek (91%). Minder dan 1 op de 10 geeft aan de hypotheek zonder advies te hebben afgesloten. 65-plussers geven minder vaak aan de hypotheek met advies te hebben afgesloten dan 35-54 jarigen.
- Van alle hypotheekbezitters zegt 3% de hypotheek zelf online te hebben afgesloten. Dit aandeel verschilt niet significant tussen leeftijdsgroepen.
- Ruim een derde (36%) van de hypotheekbezitters sloot de hypotheek af via een zelfstandig adviseur en 3 op de 10 (30%) direct bij een bank (persoonlijk of via de website). Een vijfde (19%) sloot de hypotheek af via een hypotheekwinkel.

Driekwart van de hypotheekbezitters is tevreden over het contact met hun hypotheekadviseur

- Ruim de helft van de hypotheekbezitters (56%) zegt sinds het afsluiten van de hypotheek geen contact meer te hebben gehad met hun hypotheekadviseur. Een kwart geeft aan bijna nooit contact te hebben met de hypotheekadviseur (26%) en ongeveer 1 op de 6 heeft soms contact (16%).
- Van de hypotheekbezitters die na het afsluiten van de hypotheek nog contact hadden met hun hypotheekadviseur, had ruim 40% contact vanwege wijzigingen in de hypotheek en 16% vanwege wijzigingen in de privésituatie. Een derde heeft met een bepaalde regelmaat contact met hun hypotheekadviseur (bv. elk jaar) zonder specifieke aanleiding.
- Ongeveer driekwart van deze groep (73%) geeft aan (zeer) tevreden te zijn over het contact met de hypotheekadviseur.
- Een tiende van de hypotheekbezitters (11%) is niet tevreden over de frequentie van het contact met de hypotheekadviseur – de meesten (9%) geven aan meer contact te willen met de hypotheekadviseur.

Vraag (links): Hoe vaak hebt u contact met uw hypotheekadviseur?

Vraag (midden): Wat is de reden van het contact met uw hypotheekadviseur?

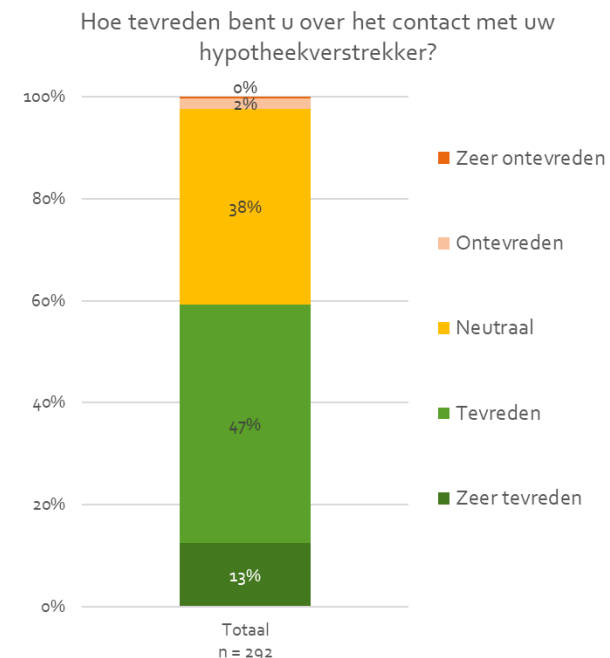
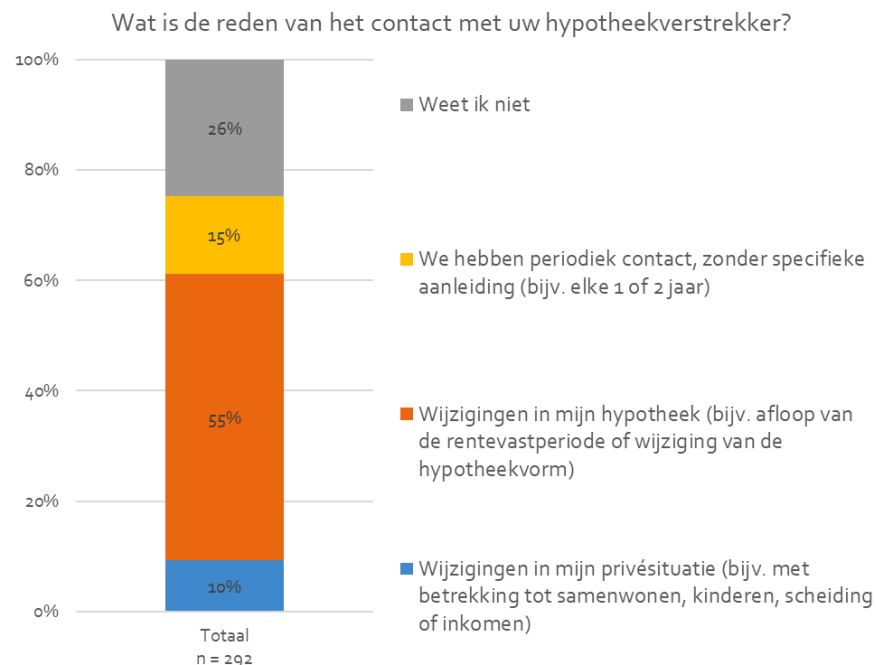
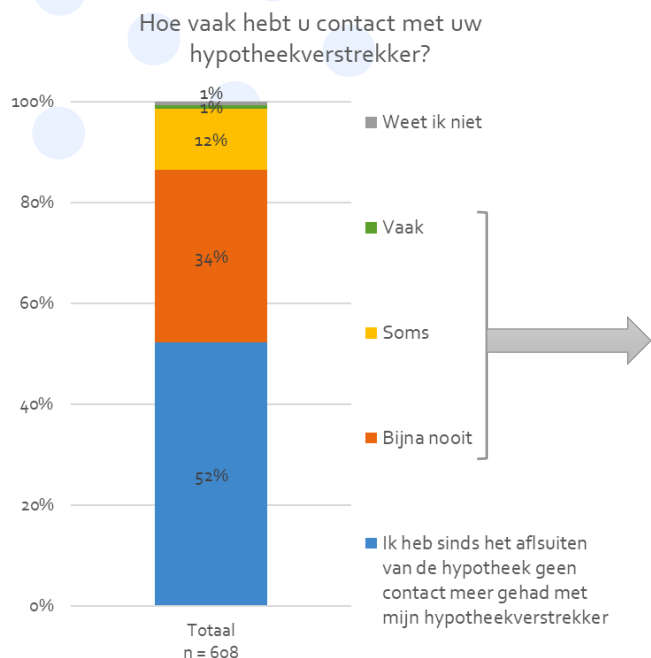
Vraag (rechts): Hoe tevreden bent u over het contact met uw hypotheekadviseur?

Basis (figuur links) = hypotheekbezitters die hun hypotheek afsloten met advies van een hypotheekadviseur, n = 666

Basis (figuur midden en rechts) = hypotheekbezitters die hun hypotheek afsloten met advies van een hypotheekadviseur

en sinds het afsluiten nog contact hebben gehad met de hypotheekadviseur, n = 287

6 op de 10 hypotheekbezitters zijn tevreden over het contact met hun hypotheekverstrekker

- Ongeveer de helft van de hypotheekbezitters geeft aan sinds het afsluiten van de hypotheek geen contact meer gehad te hebben met de hypotheekverstrekker (52%). Een derde geeft aan bijna nooit contact te hebben met de hypotheekverstrekker (34%) en ongeveer 1 op de 10 heeft soms contact (12%).
- Bij ruim de helft (55%) van de hypotheekbezitters die nog contact hadden met de hypotheekverstrekker na het afsluiten van de hypotheek ging het contact over wijzigingen in de hypotheek.
- Van de hypotheekbezitters die na het afsluiten van de hypotheek nog contact hadden met hun hypotheekverstrekker is de meerderheid (60%) tevreden of zeer tevreden over het contact.
- Ongeveer 1 op de 10 (11%) hypotheekbezitters is niet tevreden over de *frequentie* van het contact met de hypotheekverstrekker – de meesten (10%) zeggen meer contact te willen met de hypotheekverstrekker.

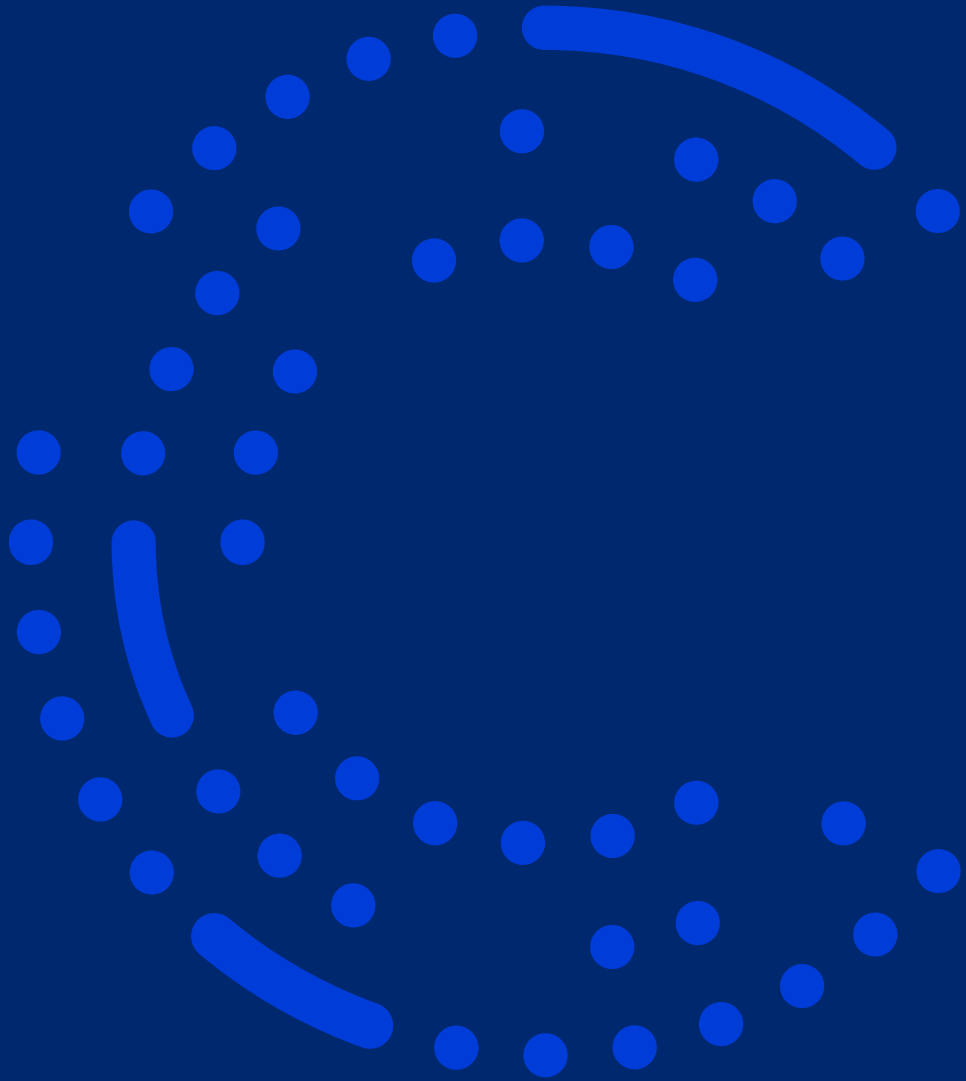
Vraag (links): Hoe vaak hebt u contact met uw hypotheekverstrekker?

Vraag (midden): Wat is de reden van het contact met uw hypotheekverstrekker?

Vraag (rechts): Hoe tevreden bent u over het contact met uw hypotheekverstrekker?

Basis (figuur links) = hypotheekbezitters die hun hypotheek afsloten bij een van de verstrekkers uit de lijst (zie pagina 37), n = 608

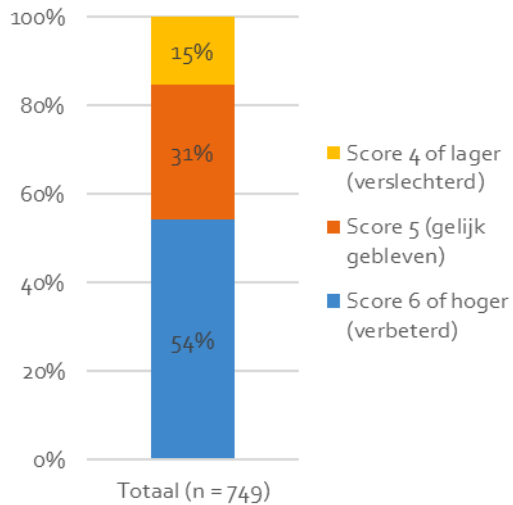
Basis (figuur midden en rechts) = hypotheekbezitters die hun hypotheek afsloten bij een van de hypotheekverstrekkers uit de lijst (zie pagina 37) en sinds het afsluiten nog contact hebben gehad met de hypotheekverstrekker, n = 292

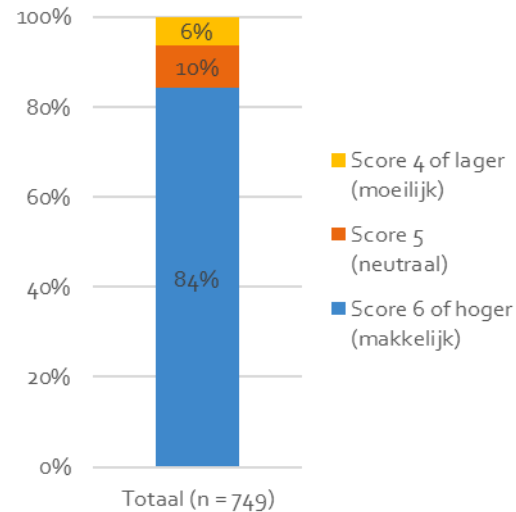
Financiële situatie

Ongeveer 1 op de 20 hypotheekbezitters geeft aan moeilijk te kunnen rondkomen

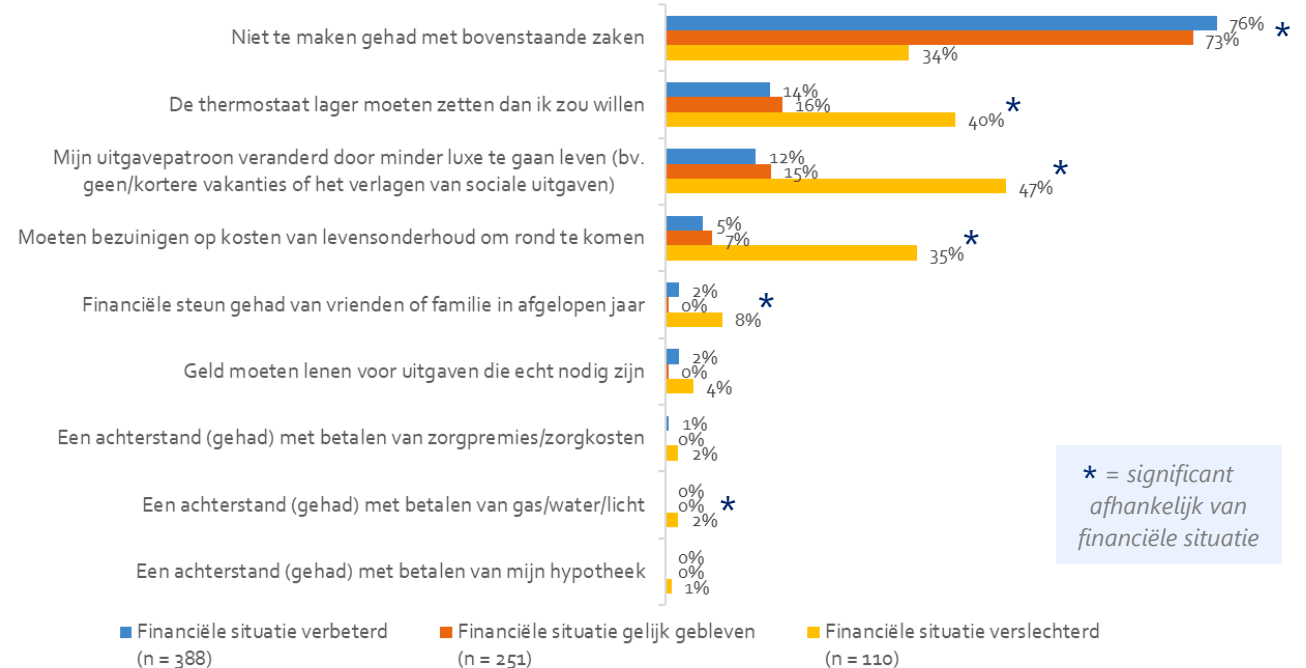
Financiële situatie vergeleken met vorig jaar (op schaal van 0 tot 10)

Gemak/moeite waarmee men kan rondkomen (op schaal van 0 tot 10)

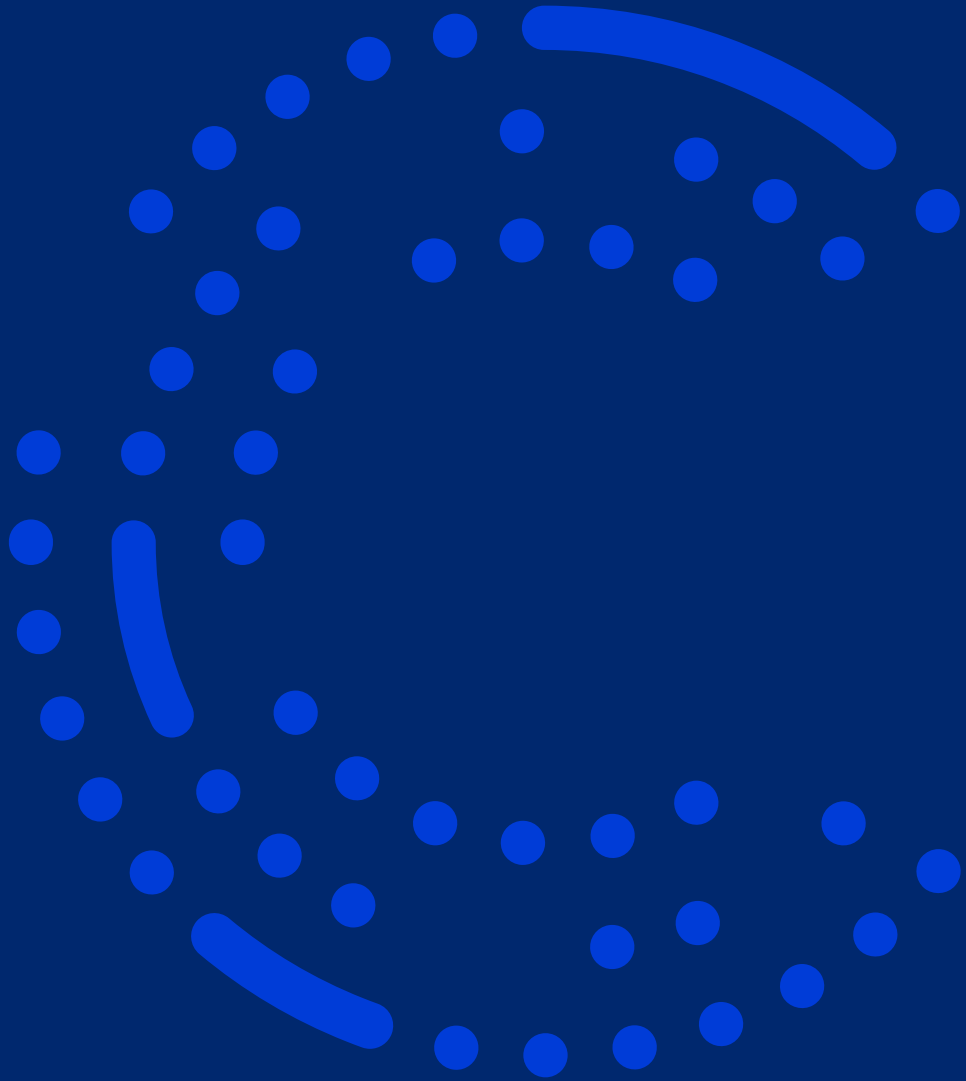
Kunt u aangeven met welke zaken u het afgelopen jaar te maken hebt gehad? Ik heb...

- Hypotheekbezitters geven de financiële situatie van hun huishouden ten opzichte van vorig jaar gemiddeld score 5,8 op een schaal van 0 tot 10. Ruim 1 op de 7 geeft aan dat hun financiële situatie is verslechterd vergeleken met vorig jaar (score 4 of lager; 15%).
- Ongeveer 1 op de 20 hypotheekbezitters (6%) zegt moeilijk rond te komen van het inkomen van hun huishouden (een score van 4 of lager).
- Hypotheekbezitters die aangeven dat hun financiële situatie is verslechterd vergeleken met vorig jaar geven vaker aan de thermostaat lager te hebben moeten zetten (40% vs. 14%-16%), minder luxe te zijn gaan leven (47% vs. 12%-15%) en vaker te hebben moeten bezuinigen op de kosten van levensonderhoud (35% vs. 5%-7%) dan hypotheekbezitters die aangeven dat hun financiële situatie is verbeterd of gelijk is gebleven.

Vraag (links): Kunt u op een schaal van 0 tot 10 aangeven of de financiële situatie van uw huishouden in vergelijking met een jaar geleden is verbeterd of verslechterd? Vraag (midden): Kunt u op een schaal van 0 tot 10 aangeven hoe moeilijk of gemakkelijk u kunt rondkomen van het inkomen van uw huishouden? Vraag (rechts): Kunt u aangeven met welke zaken u het afgelopen jaar te maken hebt gehad? Ik heb...

Basis (links en midden) = alle hypotheekbezitters, n = 749
Basis (rechts) = situatie verbeterd, n = 388; situatie gelijk gebleven, n = 251; situatie verslechterd, n = 110

Onderzoeksmethode en steekproefbeschrijving

Onderzoeksmethode

- De vragenlijst is afgenomen in het online **LISS panel*** tussen 2 en 30 oktober 2023.
- De steekproef was een **gestratificeerde willekeurige steekproef**¹ van 968 panelleden die:
  - een hypotheek bezitten (peiling augustus/september 2022)²
  - het meest betrokken zijn bij de financiële administratie van hun huishouden (september 2022)³
- Aan het begin van de vragenlijst in oktober werd gevraagd (1) of men *op dat moment* een hypotheek had, en (2) of men (ook) degene is die zich binnen het huishouden (het meest) bezighoudt met zaken rondom de hypotheek. **778 panelleden** (18+) beantwoordden beide vragen (**responspercentage = 80%**).
- **749 panelleden** voldeden aan deze selectiecriteria en vulden de vragenlijst compleet in. Hun antwoorden zijn geanalyseerd.
- In de oorspronkelijke steekproef (peiling augustus/september 2023) – en dus ook in de doelgroep – waren ouderen en hoger opgeleiden iets oververtegenwoordigd. In de analyses is hiervoor gecorrigeerd door middel van **weging**.
- De data zijn gewogen naar geslacht, leeftijd en opleiding (gekruist, 24 cellen; min. gewicht: 0,42; max. gewicht: 2,76).

* Het LISS panel

- Het LISS panel is een **representatief online panel** van ongeveer 4.500 huishoudens en 7.000 individuen (≥ 16 jaar).
- Het panel is gebaseerd op een aselechte steekproef uit het Nederlandse bevolkingsregister (i.s.m. CBS) en is dus een **probability-based panel**. Panelleden kunnen zich niet zelf aanmelden (geen zelfselectie).
- Werving is '**traditioneel**': huishoudens worden tot wel 10 keer telefonisch en/of persoonlijk benaderd voor een interview.
- Huishoudens **zonder internettoegang** ontvangen infrastructuur via Centerdata (internetverbinding/computer).
- Panelleden vullen maandelijks vragenlijsten in (ca. 30 min.)
- Zij ontvangen een **relatief hoge vergoeding** van € 15 per uur.

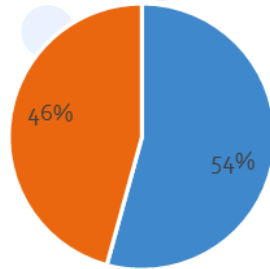
¹ Bij de steekproeftrekking is rekening gehouden met het feit dat de responskans lager is onder jongeren dan onder ouderen. Er zijn willekeurige steekproeven getrokken binnen 6 leeftijdsgroepen (strata), waarbij de responskans per groep is ingeschat op basis van historische data.

² Vraag: Hebt u op dit moment een hypotheek? ³ Vraag: Wie van de personen in uw huishouden is het meest betrokken bij de financiële administratie van uw huishouden? (vraag uit de "huishoudbox").

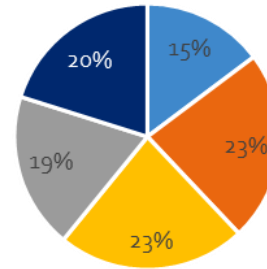
Steekproefbeschrijving hypotheekbezitters

Geslacht

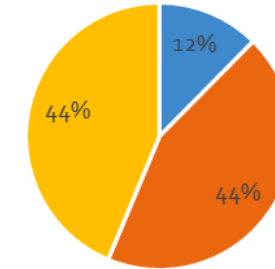
■ man ■ vrouw

Leeftijd

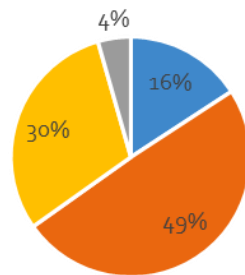
■ 18-34 jaar ■ 35-44 jaar ■ 45-54 jaar ■ 55-64 jaar ■ 65 jaar of ouder

Opleidingsniveau (hoogst voltooid)

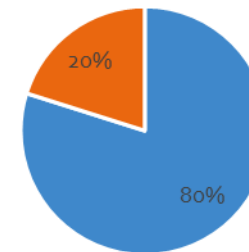
■ basisonderwijs/vmbo ■ havo/vwo/mbo ■ hbo/wo

Persoonlijk netto inkomen per maand

■ €1.500 of minder ■ Tussen €1.500 en €3.000
■ Meer dan €3.000 ■ Weet niet/wil niet zeggen

Bent u degene binnen uw huishouden die zich (het meest) bezighoudt met zaken rondom uw hypotheek?

■ Ja, dat ben ik ■ Ja, dat ben ik met iemand anders

CENTERDATA

research institute